

Zámer národného projektu

NP Bezplatné dlhové poradenstvo

v zmysle § 26 zákona o príspevku z EŠIF a kapitoly 3.4.1 Národné projekty systému riadenia EŠIF na programové obdobie 2014-2020

1. Zdôvodnite čo najpodrobnejšie prečo nemôže byť projekt realizovaný prostredníctvom výzvy na predkladanie žiadostí o NFP?

(napr. porovnanie s realizáciou prostredníctvom dopytovo orientovaného projektu vzhľadom na efektívnejší spôsob napĺňania cieľov OP, efektívnejšie a hospodárnejšie využitie finančných prostriedkov)

Prijímateľom národného projektu (ďalej len „NP“) bude Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „Ústredie PSVR“), ktorého kompetencie a úlohy vyplývajú z osobitných predpisov, akými sú najmä zákon č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „kompetenčný zákon“).

Prijímateľ bude realizovať aktivity NP prostredníctvom zamestnancov Ústredia PSVR, ktorých miesto výkonu práce bude na jednotlivých bezplatných dlhových poradniach (ďalej len „BDP“) v rámci regionálnej pôsobnosti úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad PSVR“) a na Ústredí PSVR. NP bude realizovať Ústredie PSVR v rámci západného, stredného a východného Slovenska. NP má vecné zameranie, charakter aktivít a geografický rozmer s ťažiskom na prepájanie plánovania a realizovania opatrení tak finančného, ako aj nefinančného charakteru. Vzhľadom na celospoločenský záber a dopad na území celej SR je nevyhnutné, aby bol navrhovaný projekt realizovaný formou národného projektu aj z toho dôvodu, že prijímateľom je organizácia disponujúca odbornými kapacitami a skúsenosťami v rámci implementácie národných projektov.

Slovenská republika patrí medzi niekoľko krajín EÚ, ktoré do roku 2020 ešte nezaviedlo pre nadmerne zadlžené obyvateľstvo integrované opatrenie zamerané na poskytovanie bezplatného dlhového poradenstva. Zatiaľ existuje iba poskytovanie právnej pomoci Centrom právnej pomoci v konaní o oddlžení podľa zákona č. 377/2016 Z. z. (novela zákona o konkurze a reštrukturalizácii), ktorý zvyšuje ochranu dlžníka a zvyšuje dostupnosť vymaniť sa z dlhovej pasce. Vzhľadom na potrebu zadefinovať obsah a formu dlhového poradenstva sa realizácia predmetného poradenstva prostredníctvom dopytovo orientovaných výziev, bez jednotnej odbornej garancie a koordinovanej metodologickej podpory nejaví ako vhodný spôsob implementácie ideového zámeru.

2. Príslušnosť národného projektu k relevantnej časti operačného programu

Prioritná os	8. REACT EÚ
Investičná priorita	8.1 Podpora nápravy dôsledkov krízy v kontexte pandémie COVID-19 a príprava zelenej, digitálnej a odolnej obnovy hospodárstva
Špecifický cieľ	8.1.1 Podpora nápravy dôsledkov krízy v kontexte pandémie COVID-19 a príprava zelenej, digitálnej a odolnej obnovy hospodárstva
Miesto realizácie projektu (na úrovni kraja)	<ul style="list-style-type: none"> • NUTS II - Bratislavský kraj • NUTS II – Západné Slovensko

	<ul style="list-style-type: none"> • NUTS II – Stredné Slovensko • NUTS II – Východné Slovensko
Identifikácia hlavných cieľových skupín (ak relevantné) ¹	<ul style="list-style-type: none"> • NEET do 30 rokov • záujemca o zamestnanie • uchádzač o zamestnanie • znevýhodnený uchádzač o zamestnanie • zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti sociálneho začlenenia vo verejnom aj v neverejnom sektore • občan, ktorý žije ako osamelá dospelá osoba s jednou alebo viacerými osobami odkázanými na jeho starostlivosť alebo starajúca sa aspoň o jedno dieťa • plnoleté fyzické osoby, ktorým sa poskytuje základné a špecializované poradenstvo • rodiny s deťmi, neúplné rodiny s deťmi, mnohodetné rodiny • jednotlivec, pár a rodina, ktorým je poskytované odborné poradenstvo • jednotlivci alebo skupiny ohrozené diskrimináciou, chudobou alebo sociálnym vylúčením • deti a plnoleté fyzické osoby, ktorým sa poskytujú sociálne a asistenčné služby
Príklad hlavnej aktivity v zmysle OP LZ	<ul style="list-style-type: none"> • vytvorenie siete bezplatných dlhových poradní najmä pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením s cieľom podporiť ich pri riadení dlhu a rozvoji finančnej gramotnosti a vstupe na otvorený trh práce

3. Prijímateľ² národného projektu

Dôvod určenia prijímateľa národného projektu ³	<p>Prijímateľom NP bude Ústredie PSVR. Určenie prijímateľa vychádza zo zákona č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • § 4 odsek 6, písm. a) bod 5 vykonáva štátnu správu v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti na úseku služieb zamestnanosti a • § 4 odsek 6, písm. a) bod 7 na úseku prípravy a realizácie projektov a programov financovaných
---	---

¹ Do schválenia úpravy kompetenčného zákona budú BDP poskytovať pomoc iba klientom úradov PSVR, najmä znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie (ďalej len „ZUoZ“) (napr. dlhodobo nezamestnaným osobám a poberateľom dávky v hmotnej núdzi (ďalej len „PDvHN“).

² V tomto dokumente je používaný pojem prijímateľ a žiadateľ. Je to tá istá osoba, no technicky sa žiadateľ stáva prijímateľom až po podpísaní zmluvy o NFP.

³ Jednoznačne a stručne zdôvodnite výber prijímateľa NP ako jedinečnej osoby oprávnenej na realizáciu NP (napr. odkaz na platné predpisy, operačný program, národnú stratégiu, ktorá odôvodňuje jedinečnosť prijímateľa NP).

	zo štátneho rozpočtu, z prostriedkov Európskej únie a spolufinancovaných zo štátneho rozpočtu alebo z iných zdrojov,
Má prijímateľ osobitné, jedinečné kompetencie na implementáciu aktivít národného projektu priamo zo zákona, osobitných právnych predpisov, resp. je uvedený priamo v príslušnom operačnom programe?	Prijímateľ má jedinečné kompetencie na implementáciu aktivít národného projektu priamo zo zákona č. 453/2003 Z. z o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
Obchodné meno/názov (aj názov sekcie ak relevantné)	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Sídlo	Špitálska 8, 812 67 Bratislava
IČO	30 794 536

4. Partner, ktorý sa bude zúčastňovať realizácie národného projektu (ak relevantné)

Zdôvodnenie potreby partnera národného projektu (ak relevantné) ⁴	nie je relevantné
Kritériá pre výber partnera ⁵	
Má partner monopolné postavenie na implementáciu týchto aktivít? (áno/nie) Ak áno, na akom základe?	
Obchodné meno/názov	
Sídlo	
IČO	

V prípade viacerých partnerov, doplňte údaje za každého partnera.

5. Predpokladaný časový rámec

Dátumy v tabuľke nižšie nie sú záväzné, ale predstavujú vhodný a žiaduci časový rámec pre zabezpečenie procesov, vedúcich k realizácii národného projektu.

Dátum vyhlásenia vyzvania (vo formáte mesiac/rok)	05/2021
Uveďte plánovaný štvrtrok podpísania zmluvy o NFP s prijímateľom	II.Q.2021
Uveďte plánovaný štvrtrok spustenia realizácie projektu	IV.Q.2020
Predpokladaná doba realizácie projektu v mesiacoch	39 mesiacov (10/2020 – 12/2023)

6. Finančný rámec

Alokácia na vyzvanie (zdroj EÚ a ŠR)	13 500 874,70 €
Celkové oprávnené výdavky projektu	13 500 874,70 €
Vlastné zdroje prijímateľa	-

⁴ Uveďte dôvody pre výber partnerov (ekonomickí, sociálni, profesijní...). Odôvodnite dôvody vylúčenia akejkoľvek tretej strany ako potenciálneho realizátora.

⁵ Uveďte, na základe akých kritérií bol partner vybraný, alebo ak boli zverejnené, uveďte odkaz na internetovú stránku, kde sú dostupné. Ako kritérium pre výber - určenie partnera môže byť tiež uvedená predchádzajúca spolupráca žiadateľa s partnerom, ktorá bude náležite opísaná a odôvodnená, avšak nejde o spoluprácu, ktorá by v prípade verejných prostriedkov spadala pod pôsobnosť zákona o VO.

Katégorie regiónov	Celkom (v Eur)	Zdroje EÚ (v Eur)	Zdroje ŠR - spolufinancovanie oprávnenej časti projektu (v Eur)	Zdroje ŠR - financovanie neoprávnenej časti projektu (v Eur)	Použitie koeficientu pro-rata*
MRR	x	x	x	x	NIE** ~~ANO~~
VRR	x	x	x	x	
Spolu SR	13 500 874,70 €	13 500 874,70 €	x	x	

* vyplniť v prípade realizácie projektu v oboch kategóriách regiónov

** ak NIE, je potrebné predložiť analýzu rozdelenia výdavkov na jednotlivé kategórie regiónov

7. Východiskový stav

a. Uvedte východiskové dokumenty na regionálnej, národnej a európskej úrovni, ktoré priamo súvisia s realizáciou NP:

Slovenská republika patrí medzi niekoľko krajín EÚ, ktoré ešte neposkytujú nadmerne zadlženému obyvateľstvu bezplatné dlhové poradenstvo. Vysoko rozvinuté systémy dlhového poradenstva existujú v súčasnosti okrem iných krajín EHP najmä v nasledujúcich 14 krajinách:⁶ v Nemecku, Rakúsku, Francúzsku, Holandsku, Luxembursku, Dánsku, Švédsku, Fínsku, Islande, Írsku, Poľsku, Českej republike, Švajčiarsku, Veľkej Británii a postupne sa budujú a rozvíjajú v Rumunsku a v ďalších krajinách. V marci 2017 sa Európska komisia vo svojom akčnom pláne Consumer Financial Services Action Plan⁷ zaviazala vykonať účinné kroky proti nadmernému zadlženiu obyvateľstva. V rokoch 2008 a 2013⁸ Európska komisia publikovala dve rozsiahle štúdie o nadmernej zadlženosti domácností, z ktorých v oboch prípadoch vyplynulo, že personalizované dlhové poradenstvo patrí medzi najúčinnéjšie nástroje, ktorými sa dá čeliť nadmernému zadlžovaniu. Dňa 10.10.2018 sa z iniciatívy eurokomisárky pre spravodlivosť, spotrebiteľské veci a rodovú rovnosť stretlo v Bruseli Fórum záujmových skupín k dlhovému poradenstvu (Stakeholders Forum on Debt Advice)⁹, na ktorom zástupcovia z odvetvia finančných a dlhových služieb, dlhový poradcovia, charity, spotrebiteľské organizácie, experti z oblasti verejnej správy a akademickej sféry vyjadrili potrebu výmeny skúseností v tejto oblasti a konštatovali, že dlhové poradenstvo je win-win riešením pre dlžníkov aj veriteľov a súčasne prináša pozitívny sociálny aj ekonomický dopad. Európska komisia sa zaviazala ďalej pracovať na dostupnosti dlhového poradenstva v členských štátoch a vytvárať súbor nástrojov na pomoc tým, ktorí takéto dlhové poradenstvo budú poskytovať, ako aj propagovať v rámci EÚ, budú budovať jeho programy a kapacity a podporia výmenu skúseností z dlhového poradenstva v rámci EÚ.¹⁰

V rámci EÚ pôsobí strešná organizácia bezplatného dlhového poradenstva, ktorou je ECDN (European Consumer Debt Network – <http://ecdn.eu/>) ako strešnou európskou organizáciou boja proti nadmernému zadlženiu a finančnej exklúzii. ECDN združuje 41 organizácií dlhového poradenstva, vzdelávacích, výskumných a spotrebiteľských organizácií z 18 krajín Európy. Pre medzinárodnú výmenu relevantných skúseností a budovanie nášho vlastného know-how je

⁶ Podľa zdrojov European Consumer Debt Network (ECDN), <http://ecdn.eu/conference/>

⁷ Podľa zdrojov Európskej komisie, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_17_609

⁸ Household Over-Indebtedness in the EU: The Role of Informal Debts. Europaen Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Dublin, Ireland, 2013, ISBN: 978-92-897-1130-2

⁹ Podľa zdrojov Európskej komisie: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/final_version_agenda_debt-advice_stakeholders_forum.pdf

¹⁰ Podľa zdrojov Európskej komisie:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/conclusionsdebt_advice_forum.pdf

dôležité, aby sa slovenská sieť BDP (napr. cestou ÚPSVaR) stala už od samého začiatku členom ECDN s tzv. aktívnym členstvom, aby mohla ovplyvňovať vývoj dlhového poradenstva v EÚ aj vo vlastnej krajine, ale najmä aby rozvinula komunikáciu s tými, ktorí majú z bezplatného dlhového poradenstva už dlhoročné praktické skúsenosti. Slovensko nemá zatiaľ v ECDN aktívneho člena.

Ďalšou celoeurópskou sieťou, ktorá má podobné ciele ako tento projekt, je EAPN (European Anti-Poverty Network, <https://www.eapn.eu/>) ako najväčšia európska sieť národných, regionálnych a lokálnych organizácií aktívnych v boji proti chudobe a sociálnej exklúzii, združujúca 31 národných organizácií a 13 európskych organizácií. Slovensko je tu reprezentované Slovenskou sieťou proti chudobe (<https://sapn.info/>) s viac ako 30 členmi z radov zainteresovaných občianskych združení a fyzických osôb. Pre projekt je dôležité aktívne spolupracovať s SAPN, nie byť jej členom.

Východiskové dokumenty na regionálnej, národnej a európskej úrovni, ktoré priamo súvisia s realizáciou NP

- Agenda 2030,
- Stratégia Európa 2020,
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024,
- Národná rámcová stratégia podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe (2015),
- Aktualizácia Národnej rámcovej stratégie podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe, vrátane vyhodnotenia,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 schválená Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1/2012 z 11.01.2012,
- Stratégia Národnej banky Slovenska na podporu finančnej gramotnosti,
- Revízia výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením - Záverečná správa,
- Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030, schválená na rokovaní vlády SR 7.4.2021 uznesením vlády SR č. 181/2021.

Vo väčšine vyššie uvedených krajín sa dlhové poradenstvo stalo dôležitou témou sociálnej politiky štátu v čase, keď sa nachádzali v obdobnej situácii ako je dnes Slovenská republika, t. j. v čase, kedy u nich došlo k uvoľneniu systému osobných bankrotov, čím počet osobných bankrotov prudko vzrástol. V Slovenskej republike bola legislatíva o osobných bankrotoch (tzv. oddlžení) liberalizovaná najmä od marca 2017 na základe vtedajšej novely zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov. Za viac než 12 rokov platnosti prísnejšieho práva osobných bankrotov (2005-2017) zbankrotovalo cca 3500 fyzických osôb-nepodnikateľov, kým za 3 roky od liberalizácie právnej úpravy (2017-2020) už zbankrotovalo cca 40 000 fyzických osôb-nepodnikateľov, t. j. priemerný ročný počet bankrotujúcich sa zvýšil na 46-násobok. Pritom neexistuje žiaden účinný systém, ktorý by čo i len čiastočne garantoval po osobnom bankrote zmenu ich ekonomického správania a dával by predpoklad, že sa po 10-ročnej zákonnej lehote neocitnú v bankrote znova, s výnimkou poskytovania právnej pomoci Centrom právnej pomoci v konaní o oddlžení podľa zákona č. 377/2016 Z. z., ktorý zvyšuje ochranu dlžníka a zvyšuje dostupnosť vymaniť sa z dlhovej pasce.

Podľa štatistického zisťovania o príjmoch a životných podmienkach domácností EÚ SILC 2019 publikovaného EUROSTAT-om je na Slovensku 11,9% ľudí ohrozených chudobou (638 009 ľudí), t. j. majú príjem pod 60% mediánu národného ekvivalentného disponibilného príjmu v SR.

Analýzy z činnosti dlhových poradní v rôznych krajinách ukázali, že každé euro vložené štátom do fungovania bezplatného dlhového poradenstva prináša návratnosť 3,00 až 5,30 eur dôsledkom zníženia sociálnych dávok pre nadmerne zadlžených, zvýšenia miery ich zamestnanosti, prijatím dlhodobého (stabilného) a lepšie plateného zamestnania klientom (dôsledkom eliminácie jeho obáv z exekúcie jeho príjmov a pod.).^{11 12}Zároveň zahraničné analýzy ukazujú, že vybudovanie naozaj

¹¹ KERSCHBAUMMAYER, Christa: Factors of Success Debt Advice in Austria. Money Matters, publication of the Consumer Debt Network European, No. 13, Vol. 2016/2017, str. 8-9

¹² Počítané prostredníctvom ukazovateľa SROI – Social Return on Investment – koľko prostriedkov bolo vynaložených na dlhové poradenstvo (platy, nájom a vybavenie kancelárií a pod.) verus počet klientov úspešne zbavených dlhov (efekty zvýšenia zamestnanosti, zníženia nezamestnanosti, zlepšenie zdravia,

prepracovaných a kvalitných procesov dlhového poradenstva (najmä s dôrazom na emaily a chatbot) umožňuje následne znížiť náklady poskytovania dlhového poradenstva na jednu tretinu, čo si však vyžaduje nastavenie myslenia klientov tak, aby tieto metódy poradenstva akceptovali. Výskumy z Veľkej Británie ukazujú, že s dlhovým poradenstvom je celkovo spokojná veľká väčšina klientov (61% deklaruje, že im dlhové poradenstvo pomohlo oddlžiť sa, 85% deklaruje, že získali užitočné informácie).¹³ Staršie výskumy z Nemecka poukazujú na fakt, že suma dlhov klientov klesla celkovo až o 33%.¹⁴

V rámci NP BDP sa plánuje poskytovať pomoc všetkým osobám, ktoré sú ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, na základe doplnenia kompetencie Ústredia PSVR v kompetenčnom zákone, ktorá sa bude týkať realizácie projektov zameraných na poskytovanie bezplatného poradenstva pre fyzické osoby pri riešení ich problémov s dlhmi.

Legislatívnou úpravou bezplatného dlhového poradenstva v kompetenčnom zákone sa stanovením pracovnej náplne poradcov predídeme kolíziám so zákonmi:

- č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „živnostenský zákon“),
- č. 186/2009 Z.z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- č. 199/1994 Z.z. o psychologickkej činnosti a Slovenskej komore psychologov v znení neskorších predpisov.

b. Uveďte predchádzajúce výstupy z dostupných analýz, na ktoré nadväzuje navrhovaný zámer NP (štatistiky, analýzy, štúdie,...):

V rokoch 2012, 2015 a 2018 sa slovenskí študenti zúčastnili v rámci Programu medzinárodného hodnotenia žiakov (PISA) merania funkčnej gramotnosti, ktorej súčasťou bolo, okrem iného, aj zisťovanie finančnej gramotnosti. Posledné známe a zverejnené výsledky sú z roku 2015 (https://www.nucem.sk/dl/3482/NS_PISA_2015.pdf). Slovenská republika (ďalej len „SR“) dosiahla vo finančnej gramotnosti v štúdiu PISA 2015 výkon na úrovni 445 bodov. Priemerné skóre slovenských žiakov sa nachádza pod priemerom zúčastnených krajín OECD. Porovnateľný výkon so žiakmi SR dosiahli žiaci z Litvy. V rámci krajín OECD dosiahlo významne nižší výkon ako SR iba Čile. Pri porovnaní cyklov 2015 a 2012 bol zaznamenaný významný pokles výkonu slovenských žiakov (o 25 bodov). Z PISA 2015 vyplýva, že až alarmujúcich 34,7 % našich žiakov nie je schopných v základných súvislostiach riešiť a aplikovať v praxi otázky a problémy týkajúce sa financií. Podiel slovenských žiakov v tejto rizikovej skupine je o 12,4 p. b. vyšší ako v priemere krajín OECD. V roku 2012 predstavoval tento rozdiel 7,5 p. b.. To znamená, že táto najviac ohrozená skupina študentov narastá, čo je alarmujúce. Novšie zisťovania úrovne finančnej gramotnosti ukazujú, že stav sa nezlepšuje: Národná banka Slovenska v roku 2019 publikovala výsledky prieskumu finančnej gramotnosti, v ktorých zistila, že na 4 základné finančné otázky vedelo správne odpovedať 9,6% domácností, kým v roku 2014 to bolo 10,6%, čiže stav finančnej gramotnosti sa zhoršil.¹⁵

V súčasnosti máme iba limitované poznatky týkajúce sa finančnej gramotnosti dospeléj populácie v SR. Napriek tomu, z pozorovania štatistík exekúcií^{16 17 18}, aj z pozorovania zadlžovania sa

---

a životných podmienok, sociálna inklúzia atď. – metodiku SROI popísal najmä Dieter Korczak, bývalý prezident European Debt Consumer Network

¹³ DANIEL, Peter: Sociálne hrozby z nadmerného zadlženia – ako pomôcť dlžníkom? Pre veriteľov je výhodné financovať dlhové poradenstvo. Finančný manažér (odborný časopis Slovenskej asociácie finančníkov), roč. XIX, č. 2/2019, str. 7-21, ISSN 1335-5813

¹⁴ KORCZAK, Dieter: Factors for Success Debt Advice in Germany. Money Matters, publication of the Consumer Debt Network European, No. 13, Vol. 2016/2017, str. 4-6

¹⁵ Bieda finančnej (ne)gramotnosti. Analytický komentár č. 69. Národná banka Slovenska, 21.10.2019 ([https://www.nbs.sk/_img/Documents/_komentare/AnalytickeKomentare/2019/AK69_Bieda_financnej_\(ne\)gramotnosti.pdf](https://www.nbs.sk/_img/Documents/_komentare/AnalytickeKomentare/2019/AK69_Bieda_financnej_(ne)gramotnosti.pdf))

¹⁶ HUČKOVÁ, Natália: Nový zákon môže ukončiť vyše 2 milióny exekúcií.

<https://www.finreport.sk/financie/novy-zakon-moze-ukoncit-vyse-2-miliony-exekucii/>

populácie v SR, ako aj z pozorovania správania sa sťažovateľov môžeme predpokladať, že finančná gramotnosť významnej časti populácie v SR nie je na primeranej úrovni. Na lepší celkový obraz o stave finančnej gramotnosti je nevyhnutné systematické testovanie dospelých populácie v Slovenskej republike. NBS v tomto smere podporuje a vplyva na relevantné inštitúcie, aby sa v blízkom časovom horizonte pristúpilo k testovaniu finančnej gramotnosti dospelých populácie v SR. Zlý stav finančnej gramotnosti na Slovensku naznačujú aj parciálne prieskumy, ako napríklad Zisťovanie o finančnej situácii a spotrebe domácností, štúdia Financial literacy around the world a Slovenský prieskum investičného správania.¹⁹

Pri nastavení procesov BDP a nastavení vzdelávania poradcov bude národný projekt spolupracovať s relevantnými odbornými organizáciami, najmä so Slovenskou bankovou asociáciou, Asociáciou slovenských inkasných spoločností, Slovenskou komorou exekútorov a Slovenskou komorou psychológov. Pri identifikácii konkrétnej klientely v jednotlivých regiónoch BDP nadviažu úzku odbornú spoluprácu s relevantnými organizáciami tretieho sektoru, najmä komunitnými centrami, mimovládny neziskovými organizáciami, charitami a nadáciami, ako aj sociálnymi pracovníkmi miest a obcí – v spolupráci s nimi budú vedieť lepšie identifikovať okruh vhodných klientov a vzájomná spolupráca bude mať multiplikačný efekt na pomoc týmto osobám.

c. Uvedte, na ktoré z ukončených a prebiehajúcich národných projektov²⁰ zámer NP priamo nadväzuje, v čom je navrhovaný NP od nich odlišný a ako sú v ňom zohľadnené výsledky/dopady predchádzajúcich NP ako aj vyhodnotenie úspešnosti v nadväznosti na realizovanú cieľnú intervenciu (ak relevantné²¹):

Zámer NP priamo nenadväzuje na žiadnu výzvu, ani národný projekt.

Potrebu podpory oblasti finančnej gramotnosti a dlhového poradenstva však preukazujú aj výstupy z národných projektov zameraných na podporu sociálnej práce v teréne (NP Terénna sociálna práca v obciach, NP Podpora a zvyšovanie kvality terénnej sociálnej práce), alebo podporu niektorých sociálnych služieb krízovej intervencie (NP Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni, NP Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni). V prípade TSP bolo k marcu 2019 poskytnutých 1 513 732 intervencií (zamestnanosť 11%, bývanie 14%, zdravie 15%, sociálno-patologické javy 11%, financie a hospodárenie 18%, vzdelávanie 6%, sociálne zabezpečenie 21% a v kategórii iné 4%). To znamená, že skoro 273 000 intervencií bolo z oblasti financií a hospodárenia.

Zamestnancami vyššie uvedených projektov sú v zmysle zákona č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov hlavne osoby s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v študijnom odbore sociálna práca. Táto skutočnosť značne limituje týchto zamestnancov pri poskytovaní odborného a kvalifikovaného poradenstva v oblasti dlhového poradenstva, s ktorým nemajú adekvátnu skúsenosť. Potrebu odborne podporiť sociálnych pracovníkov vo vybraných oblastiach preukazuje aj nedávno vyhlásená interná výzva na výber odborných pracovníkov pre oblasti financií a exekúcií, bývania a zamestnania sa v rámci NP Podpora a zvyšovanie kvality terénnej sociálnej práce (ďalej len „NP TSP II“)²². Napriek tejto aktivite, ktorá predpokladá vytvorenie max. 50 miest kumulatívne na uvedené oblasti, nebude potreba v SR stále dostatočne pokrytá. Aktivity jednotlivých národných projektov sa tak vhodným spôsobom doplnia a vytvoria funkčný systém práce začínajúcej vyhľadáváním a identifikovaním vhodných adeptov v teréne

¹⁷ Údaje Slovenskej komory exekútorov z jej výročnej správy: <https://www.ske.sk/wp-content/uploads/2020/04/Spr%C3%A1va-o-%C4%8Dinnosti-SKE-a-SE-za-rok-2019.pdf>

¹⁸ Odhad pre rok 2020 na základe vývoja počas prvých 7 mesiacov roka, kedy bolo začatých 87,067 exekúcií; zdroj: <https://www.teraz.sk/slovensko/ms-sr-pocet-navrhov-na-vykonanie-exek/492954-clanok.html>

¹⁹ Stratégia Národnej banky Slovenska na podporu finančnej gramotnosti, NBS 2019

²⁰ V prípade ak je to relevantné, uvedte aj ukončené národné projekty z programového obdobia 2007-2013.

²¹ V prípade „pokračujúcich“ národných projektov v rámci programového obdobia 2014-2020 je potrebné vždy uviesť vyhodnotenie úspešnosti ukončených a prebiehajúcich národných projektov v rovnakej alebo porovnateľnej oblasti podpory.

²² <https://tsp.gov.sk/interna-vyzva-v-ramci-implementacie-np-tsp-ii-na-predkladanie-ziadosti-o-financovanie-pozicie-odborneho-pracovnika/>

prostredníctvom sociálnych pracovníkov, až k poskytovaniu vysoko kvalifikovaného a komplexného poradenstva odborníkmi v BDP.

d. Popíšte problémové a prioritné oblasti, ktoré rieši zámer národného projektu. (Zoznam známych problémov, ktoré vyplývajú zo súčasného stavu a je potrebné ich riešiť):

BDP budú zriadené v prvom rade za účelom pomoci nadmerne zadlženým občanom. Nadmerné zadlženie (stav kedy jednotlivec alebo domácnosť už ďalej nedokáže sám manažovať svoje dlhy a splácať ich, pričom často upadá do dlhovej špirály a následne aj do exekúcie či osobného bankrotu a dostáva sa svojimi postojmi do následnej sociálnej izolácie), vzniká najmä v dôsledku straty príjmu zo zamestnania, podnikania, ako následok rozvodu, separácie alebo ako následok choroby svojej, či člena domácnosti, ktorá si buď vyžaduje nákladné liečenie alebo si vyžaduje takú mieru starostlivosti o chorého, ktorá neumožňuje zotrvať v zamestnaní či podnikaní. Zároveň budú plniť aj úlohu prevencie vzniku nadmerného zadlženia obyvateľstva.

Cieľom BDP nie je len pomôcť jednotlivcovi zbaviť sa dlhov, ale zmeniť jeho celkové postoje, správanie, úroveň jeho individuálnej finančnej gramotnosti a rozpočtovej zodpovednosti tak, aby opakovaniu nadmerného zadlženia aktívne predchádzal. Predpokladom je aj skutočnosť, že sa tento cieľ nepodarí vo všetkých prípadoch naplniť a pre určité percento klientov bude poradenstvo ukončené neúspechom buď preto, lebo úroveň ich zadlženia a potenciál príjmov nedávajú žiaden výhľad na primerané zníženie zadlženia, alebo kvôli jeho postojom, keď si ani pri maximálnej snahe poradcu nebude klient uvedomovať rozsah a obsah svojho problému a nebude spolupracovať s poradcom. V prvom prípade je potrebné nadviazať primeranú spoluprácu s **Centrom právnej pomoci** (ďalej len "CPP"), v druhom prípade sa skôr otvára možnosť využiť možnosti sociálnej pomoci klientovi na primeranejšej, resp. novej úrovni.

Zároveň je ambíciou BDP uberať z počtu klientov CPP tým, že sa zníži počet žiadateľov o vstup do tzv. osobného bankrotu (ktorými sú CPP preťažené).

Zámerom bezplatného dlhového poradenstva nie je robiť prácu za iné profesie, ale poskytnúť klientom komplexnú pomoc v oblastiach týkajúcich sa jeho momentálnej situácie.

Poslaním Centra je poskytnúť občanom odborné informácie o svojich možnostiach a právnu pomoc napr. v občianskoprávných veciach, v rodinnoprávných veciach, v pracovnoprávných veciach, či v konaní o oddlžení fyzických osôb. Centrum poskytuje právnu pomoc občanom, ktorí pre nedostatok finančných prostriedkov nemôžu využívať iné právne služby ako aj o agendu tzv. osobného bankrotu.

Do schválenia úpravy kompetenčného zákona budú BDP poskytovať pomoc iba klientom úradov PSVR, najmä znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie (ďalej len „ZUoZ“) (napr. dlhodobo nezamestnaným osobám a poberateľom dávky v hmotnej núdzi (ďalej len „PDvHN“).

Zdôvodnenie vylúčenia možných konfliktov BDP s inými profesiami v rezorte spravodlivosti (Centrá právnej pomoci), zdravotníctva (Slovenská komora psychológov) a financií (Finančné poradenstvo) a dôležitosť zriadenia BDP:

CPP a aj BDP sú síce zamerané na právne poradenstvo v občianskoprávnej a obchodnoprávnej oblasti, ale rozdiel a vylúčenie duplicity aktivít je najmä v skutočnosti, že CPP poskytujú služby iba osobám v materiálnej núdzi a BDP poskytnú pomoc širšie vymedzenej skupine obyvateľstva nasledovne:

- *klientom úradov PSVR, pričom títo klienti po novele kompetenčného zákona nemusia byť iba ZUoZ (najmä dlhodobo nezamestnaní, alebo PDvHN),*
- *iným nadmerne zadlženým osobám vyhľadávajúcim pomoc poradcu, osobám, ktorým hrozí nadmerné zadlženie, alebo ktoré chcú predchádzať nadmernému zadlženiu (po účinnosti novely kompetenčného zákona),*

CPP poskytuje služby aj žiadateľom o oddlženie (ktorí musia obligatórne využiť jeho služby podľa § 166k zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v znení neskorších predpisov). BDP majú za cieľ vykonávať činnosti potrebné k tomu, aby nadmerne zadlžená osoba predišla tzv. osobnému bankrotu, t. j. začala splácať svoje dlhy.

Zameranie BDP:

- nezastupujú klientov v konaní pred súdmi,
- pomôžu konkrétnymi radami klientovi, ak je prípad v konaní pred súdom a klient nemá v konaní vôbec zástupcu, alebo mu poradia ako si má nájsť zastúpenie,
- pomáhajú klientom v spisovaní právnych podaní smerom k veriteľom, inkasným agentúram a exekútorom (rozdiel oproti CPP je v tom, že nejde o napísanie podania na súdy),
- radia/ vysvetlia klientovi, ako má on sám podanie napísať, alebo ho nasmerujú k hľadaniu zastúpenia v konaní pred súdom, ak nemá zastúpenie,
- naučia klienta ako si poradiť v rokovaní s veriteľom sám, teda nevykonávajú priamo sprostredkovanie riešenia sporov cestou mediácie, úlohou je poradiť klientovi ako postupovať v spore s veriteľom.

Hlavnou úlohou BDP je poskytovať integrované poradenstvo právniko-ekonóma-psychológa. Práve na integrácii týchto troch oblastí a na vzájomnej priamej a úzkej kooperácii troch poradenských profesií je založená hlavná idea bezplatného dlhového poradenstva.

BDP riešia okrem právnej podstaty prípadu aj rozpočet domácnosti osoby cieľovej skupiny (ďalej len „CS“) projektu a teda primárne poskytujú pomoc osobám ohrozeným chudobou a sociálnym vylúčením.

Mohlo by sa zdať, že zriadenie BDP môže odporovať zákonu č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch a stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa §10 predmetného zákona je dovolený výkon zdravotníckej praxe iba vymedzeným povolaniam, medzi nimi aj psychológom so zdravotníckou praxou, ktorú psychológovia v BDP nebudú vykonávať. Podľa (§47a) tohto zákona sa zriadila **Slovenská komora psychológov**, ktorá združuje psychológov v zdravotníctve. Poradcovia BDP (pre oblasť psychológie) v nej nebudú združení.

Zriadenie BDP neodporuje ani zákonu č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa §1 ods. 2 písm. i/ tohto zákona sa pôsobnosť zákona nevzťahuje na finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo, ktoré nie je vykonávané za peňažnú odplatu alebo nepeňažnú odmenu. Tým, že BDP budú vykonávať poradenstvo výhradne bezodplatne, nedostávajú sa do konfliktu s uvedeným zákonom. BDP nebudú odporúčať osobám cieľovej skupiny projektu konkrétne produkty jednotlivých finančných inštitúcií (najmä pri zistení potreby reštrukturalizovať úvery či poisťky osôb CS projektu), nebudú smerovať osoby CS projektu priamo ani nepriamo ku konkrétnym finančným inštitúciám, či konkrétnym finančným sprostredkovateľom (agentom), a nebudú vykonávať platenú činnosť finančných sprostredkovateľov (agentov). Všetky tieto zásady sú stanovené v Interných normách Ústredia PSVR, ktorých porušenie je považované za závažné porušenie pracovnej disciplíny s príslušnými zákonnými následkami.

Prepojenie na sociálne služby a komunitnú sociálnu prácu

Pomoc osobám v nepriaznivej sociálnej situácii, za akú je možné ocitnutie sa v dlhovej pasci určite považovať, je v podmienkach SR aktuálne poskytovaná aj prostredníctvom sociálnych služieb krízovej intervencie, ktoré upravuje zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), Zákon o sociálnych službách vymedzuje okruh sociálnych služieb krízovej intervencie, ako aj ich ďalšie náležitosti v tretej hlave tohto zákona, v §§ 24 až 30.

Aktuálne je problematika dlhového poradenstva vo viacerých prípadoch súčasťou sociálneho poradenstva poskytovaného či už v rámci vybraných druhov sociálnych služieb, alebo aj ako samostatná odborná činnosť – špecializované sociálne poradenstvo. Napriek tejto skutočnosti nie je

dlhové poradenstvo systematizované, ani inak regulované a preto ho každý subjekt poskytuje v rozsahu svojich schopností a možností. Zriadené BDP vhodne doplnia chýbajúcu nadstavbu v danej oblasti a umožnia jednotlivým poskytovateľom sociálnych služieb postúpiť klientov na komplexné a odborné bezplatné dlhové poradenstvo vyššieho stupňa za účelom zníženia zadlženosti klienta.

V rámci komunit sociálny pracovník pôsobí v záujme zvyšovania zručností obyvateľov na miestnej úrovni rozvíjaním ich osobnostných zručností, motivuje ich k samostatnému riešeniu problémov zameraných na predchádzanie krízovým situáciám a na obmedzenie negatívnych vplyvov v rodine klienta, v prípade nevyhnutnej potreby je spôsobilý vystupovať aj ako neformálny mediátor (medzi klientmi navzájom, rodinami klientov, inštitúciami). Sociálny pracovník v komunitnom centre primárne rieši problémy klienta na úrovni základného sociálneho poradenstva v jeho prirodzenom prostredí. Ak počas výkonu svojej činnosti zistí, že problém jeho klienta s nadmernou zadlženosťou si vyžaduje vyšší stupeň odbornej pomoci, môže klientovi odporučiť návštevu BDP (po súhlase klienta aj so všetkou klientovou dokumentáciou), kde mu bude poskytnutá komplexná odborná pomoc v právnej, psychologickkej či ekonomickej oblasti. Takisto bude veľkým prínosom pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením a chudobou návšteva BDP za prítomnosti sociálnych pracovníkov, ku ktorým si klienti našli cestu a dôverujú im.

Súčinnosť jednotlivých aktérov pri práci s klientmi vnímame hlavne vo vytváraní formálnych spoluprác, kedy budú poradcovia BDP cielene prepájaní na vybraných poskytovateľov sociálnych služieb (verejných aj neverejných), ako aj ďalšie pomáhajúce profesie v teréne, predovšetkým terénnych sociálnych pracovníkov. Zároveň im bude v prípade záujmu poskytnutá pomoc v intenciách činností úradov PSVR (napr. vhodnými nástrojmi aktívnych opatrení trhu práce podľa zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Vzájomná spolupráca a sieťovanie prispievajú najmä k nadväzovaniu vzťahu s klientom, jeho následnému budovaniu a prehĺbovaniu vzájomnej dôvery a predovšetkým k využívaniu už existujúcich dostupných zdrojov v prirodzenom prostredí cieľovej skupiny.

Cieľom odborných zamestnancov BDP nebude aktívne vyhľadávanie osôb CS v teréne. Za vhodné považujeme využívanie existujúcej siete napr. komunitných centier, nízkoprahových denných centier, alebo prostredníctvom terénnych sociálnych pracovníkov, ktorí môžu slúžiť ako distribučná sieť informácií o aktivitách BDP. Osoby ohrozené chudobou často odkladajú riešenie svojej nepriaznivej životnej situácie z rôznych dôvodov a odmietajú akúkoľvek pomoc od svojho okolia a uťahujú sa do úzadia. Ľudia, ktorí sa dostanú do jednej, alebo niekoľkých exekúcií, alebo do osobného bankrotu, už potrebujú komplexnú pomoc, pretože bez zmeny ich postoja (čo je psychologická otázka) sa ich ekonomický, či právny problém nepodarí vyriešiť.

Aj preto je užitočné, aby BDP spolupracovali so sociálnymi pracovníkmi v teréne (aktérmi v teréne), ktorí ako prví odhalia problémy danej skupiny obyvateľstva, nakoľko sa usilujú dostať k cieľovým skupinám, preniknúť na miesta, kde sa prevažne zdržujú alebo žijú. Sociálny pracovník mapuje lokalitu – získava relevantné informácie o spôsobe života vylúčenej komunity. Svoje aktivity následne koordinuje s vedením samosprávy v obci. Pracuje v prirodzenom prostredí klienta, čo mu umožňuje lepšie spoznať jeho problém a následne cielene navrhnúť možné riešenia, prípadne odporučiť ho ďalším inštitúciami alebo odborníkom aj v rámci BDP. Tak ako je cieľom sociálnych pracovníkov zmocňovať klientov k svojpomocnému riešeniu svojich problémov, bude tomu tak aj v prípade BDP, ktoré poskytnutú klientom komplexné odborné poradenstvo a dohľad nad svojpomocným riešením ich dlhových problémov. Vzájomné prepojenie jednotlivých aktérov pracujúcich v teréne s BDP povedie k cieľavedomej spolupráci vyškoleného profesionálneho tímu poradcov každej BDP so subjektmi pôsobiacimi a pracujúcimi v teréne podľa potrieb a očakávaní terénu. Odborné tímy v BDP budú schopné postúpiť ostatným aktérom vedomosti zo školení a profesijné skúsenosti tak, aby bolo pri práci s klientmi a poskytovaní pomoci postupované jednotne.

Pre zabezpečenie čo najkvalitnejšieho poskytovania služieb BDP pre osoby CS bude prebiehať medzi sociálnymi pracovníkmi v teréne a zamestnancami BDP cieľavedomá spolupráca, ktorá bude centrálna manažovaná s cieľom poskytovania vzájomnej výmeny skúseností v rámci pomoci osobám, ktoré boli alebo sú zasiahnuté nadmerným zadlžením. Pomoc a podporu bezplatných

dlhových poradní budú môcť v rámci riešenia zadĺženia svojich klientov/občanov odporúčať terénni sociálni pracovníci jednotlivých miest a obcí, ďalej mestom/obcou zriadené subjekty, mimovládne organizácie, a podporu môžu využívať aj samotní klienti komunitných centier. V rámci spolupráce pri vzájomnej informovanosti a odovzdávania si skúsenosti získaných z praxe, resp. informácií zo vzdelávacích aktivít zamestnancov BDP, budú sa realizovať stretnutia na regionálnej úrovni, ktoré budú organizovať jednotlivé bezplatné dlhové poradne. Organizácia prvých stretnutí sa predpokladá až po zavedení BDP do plnej prevádzky a po získaní praktických skúseností s klientmi poradní, najskôr v II. polroku 2022. Frekvencia regionálnych stretnutí bude v rozsahu minimálne dve stretnutia ročne, podľa tém vzniknutých problematík z praxe a potreby vzájomného zdieľania skúseností personálnych kapacít z jednotlivých bezplatných dlhových poradní, mimovládnych organizácií a samospráv, resp. nimi zriadených subjektov.

Základným princípom týchto stretnutí bude výmena poznatkov získaných v rámci poskytovania pomoci a poradenstva zadĺženým osobám, resp. spolupráca pri hľadaní riešení vzniknutých problémov v rámci pomoci zadĺženým osobám. Benefitom stretnutí bude získanie vedomostí prenesených zamestnancami BDP k sociálnym pracovníkom v teréne, ktoré budú môcť naplno využívať pri práci so svojimi klientmi. V konečnom dôsledku sa prospešnosť spolupráce môže premietnuť najmä na zvýšení počtu osôb, ktoré sa môžu vďaka vzájomnej pomoci a spolupráci týchto subjektov finančne skonsolidovať, resp. zaradiť sa na trh práce a stať sa nezávislými od pomoci štátu, resp. mimovládnych organizácií.

Aj napriek tomu, že pracovné zameranie sociálneho pracovníka v teréne, a poradcu BDP si je veľmi podobné nielen obsahom ale aj cieľovou skupinou, je potrebné zdôrazniť, že BDP a jednotliví poskytovatelia v teréne si navzájom nezasahujú do výkonu činnosti, ani územnej pôsobnosti. Väčšina projektov pomáhajúcich profesií je situovaná územne do východnej a južnej časti Slovenska. BDP pokrývajú okresné spádové oblasti v rámci celej SR. Pozitívny výsledok očakávanej spolupráce po vyhodnotení výsledkov projektu môže slúžiť ako odporúčanie na profesionalizáciu kapacít pôsobiacich v tejto oblasti, podľa cieľavedomých obsahov školení a know how, ktoré z aktivít projektu očakávame. Okrem toho prispieje k multiplikačnému efektu, ale aj udržateľnosti projektu do budúcnosti.

Vplyv ekonomických rizík na osoby CS

Posledná správa o finančnej stabilite za rok 2020, ktorú vydala NBS v novembri 2020 konštatuje, že vzhľadom na pandémiu koronavírusu vzniká trend rastúcej zadĺženosti vlád, podnikov a domácností. V našej ekonomike je možné identifikovať oblasti, v ktorých môže potenciálne nastať zvýšenie rizikovosti aj s dopadom na konečného spotrebiteľa. Ide o nasledujúce oblasti:

1. Riziko rastu zadĺženosti

Koronakríza mala negatívny vplyv aj na zadĺženosť domácností. Už pred vypuknutím pandémie bola zadĺženosť slovenských domácností najvyššia spomedzi krajín strednej a východnej časti EÚ a približovala sa krajinám ako Taliansko či Nemecko. Nástup pandémie na jednej strane znamenal pokles disponibilného príjmu či HDP, na druhej strane dlh domácností naďalej rástol. Tým sa ešte viac zhoršil pomer medzi objemom dlhu domácností a príjmami, z ktorých sa tento dlh spláca. Samotné domácnosti podľa prieskumu vykonaného na vzorke zadĺžených domácností očakávajú, že nebudú schopné splácať 0,8 % úverov. Tento prieskum sa však uskutočnil v druhej polovici októbra 2020, keď ešte domácnosti vo svojich očakávaniach nemuseli plne zohľadniť sprísnenie reštriktívnych opatrení pre zhoršenú epidemiologickú situáciu.

2. Nevhodná štruktúra úspor

Určitém znakom ekonomickej stability každej krajiny je objem úspor, ktorými obyvateľstvo disponuje. Obyvatelia môžu úspory použiť v prípade krízy alebo iných neočakávaných udalostí. Slovenské domácnosti zaostávajú za Európou v objeme a štruktúre finančných aktív (úspor). Z hľadiska finančnej stability ide o negatívny jav, keďže likvidné finančné aktíva sa môžu v prípade šokov na trhu práce použiť na splácanie úverov. Na jednej strane je pozitívne, že sa tento objem nezhoršuje s rastúcou úverovou aktivitou a celkovo sa javí, že to do istej miery súvisí s vysokou mierou vlastníctva nehnuteľností. Slovenské domácnosti nemajú síce veľké finančné aktíva, ale ich majetok je vo vyššej miere koncentrovaný v domoch a bytoch. Slovenské

domácnosti však majú dlhodobo nižšie úspory vo finančných aktívach nielen v porovnaní s krajinami EÚ, ale aj v porovnaní s ostatnými krajinami strednej Európy. Takýto stav oslabuje schopnosť zadlžených slovenských domácností čeliť prípadným negatívnym šokom.

3. Riziko starnutia populácie

Demografický vývoj obyvateľstva aj rastúca priemerná dĺžka dožitia obyvateľov v SR vyústila do výrazného starnutia populácie. S tým súvisí nedostatočná tvorba čistých finančných aktív slovenskej populácie. Nasporené prostriedky by mali slúžiť na zabezpečenie sa v dôchodkovom veku a zabrániť výraznému prepadu životného štandardu populácie dosahujúcej vek odchodu na dôchodok. Vzhľadom na starnutie populácie musí byť tvorba finančnej rezervy a dobrovoľné sporenie si na dôchodok v slovenskej populácii zásadne posilnené. Samostatným javom je úverové zaťaženie vo vyšších vekových skupinách, pričom v najvyššej skupine už percento zadlžených domácností výrazne prekračuje hodnoty v EÚ. Zadlženosť vo vyšších vekových skupinách už logicky netvorí úvery na bývanie, o to viac však dominujú spotrebiteľské úvery. V najbližších rokoch však začnú byť najväčším bremenom zadlženosti aj u starších práve úvery na bývanie, ktoré ostanú v bilanciách bánk aj domácností v dôsledku ich relatívne väčšieho priemerného objemu a dlhej splatnosti.

4. Nové technológie

Rozvoj informačných technológií (finančné technológie – FinTech) v súčasnosti vytvára priestor na nové formy elektronického obchodovania, ale aj na priestor pre nové formy rôznorodých finančných služieb. Technológie umožňujú vytváranie nových obchodných modelov, aplikácií, procesov alebo produktov, ako aj skvalitnenie už poskytovaných produktov, resp. služieb a zvyšovanie ich dostupnosti, individualizáciu a zníženie súvisiacich nákladov. Nové prostredie však prináša so sebou aj nové riziká, kde hrozí, že bežný spotrebiteľ nerozumie novej finančnej službe a môže byť náchylný urobiť nesprávne rozhodnutie.

e. Popíšte administratívnu, finančnú a prevádzkovú kapacitu žiadateľa a partnera (v prípade, že v projekte je zapojený aj partner)

Ústredie PSVR ako žiadateľ o NFP je orgán štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti v zmysle kompetenčného zákona má dlhodobé skúsenosti s realizáciou národných projektov financovaných zo štrukturálnych fondov od roku 2004:

- po vstupe SR do EÚ sa v programovom období 2004 - 2006 podieľalo na implementácii národných projektov spolufinancovaných z Európskeho sociálneho fondu v rámci Sektorového operačného programu Ľudské zdroje a Jednotného programového dokumentu Bratislava Cieľ3,
- v programovom období 2007 - 2013 realizovalo národné projekty v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia spolufinancované z Európskeho sociálneho fondu,
- v prebiehajúcom programovom období 2014 - 2020 realizovalo národné projekty v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Ústredie PSVR od roku 2004 zabezpečuje riadenie projektov, metodické usmerňovanie úradov PSVR, zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately verejné obstarávanie na hlavné a podporné aktivity, realizáciu hlavných aktivít národných projektov, nákup spotrebného materiálu od vybraného dodávateľa/poskytovateľa v rámci verejného obstarávania, publicitu a informovanosť o projektoch v súlade so schválenými postupmi pre informovanie a publicitu zo strany RO.

Personálne zabezpečenie hlavnej aktivity projektu:

- **Odborný personál BDP**

V rámci projektu bude vytvorených **46 BDP**, pričom **v každej z nich budú vytvorené 3 odborné pracovné miesta dlhových poradcov** (z toho 1 poradca pre oblasť ekonomickú, 1 poradca pre oblasť právnu, 1 poradca pre oblasť psychologickú). Celkový počet prijatých odborných zamestnancov bude 138 osôb.

Otváranie jednotlivých BDP je nastavené na základe vyhodnotenia stavu zadlženosti občanov v rámci celej SR. Vychádza z porovnávania dát, ktoré zahŕňajú počet dlhodobozamestnaných klientov úradov PSVR, počet PDvHN, počet vedených inkasných prípadov, počet aktuálnych exekúcií a počet osôb, ktorí využili možnosť osobného bankrotu. Na základe týchto dát bol stanovený nasledovný indikatívny plán otvárania BDP:

- od 1.10.2020 boli otvorené 2 BDP,
- od 1. 9. 2021 bude otvorených 6 BDP,
- od 1. 1. 2022 bude otvorených 8 BDP,
- od 1. 3. 2022 bude otvorených 10 BDP,
- od 1. 5. 2022 bude otvorených 10 BDP,
- od 1. 7. 2022 bude otvorených 10 BDP.

V jednotlivých BDP budú prijatí zamestnanci poskytovať bezplatné dlhové poradenstvo nadmerne zadlženým osobám v oblasti osobných (rodinných) financií alebo v oblasti práva a právnej administratívy, osobám, ktoré sú ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, resp. aj osobám, ktoré vzhľadom na novovzniknutú životnú situáciu sa môžu dostať do finančných ťažkostí (strata zamestnania, rozvod a pod.). V rámci predmetného poradenstva budú s klientmi identifikovať základné príčiny zadlženia, analyzovať ich a spoločne s klientom pracovať na ich redukcii alebo úplnej eliminácii. Zároveň budú identifikovať potrebné oblasti poskytnutia poradenstva klientovi (právne, ekonomicko-finančné, psychologické) a v prípade potreby ho komplexne poskytnú v plnom rozsahu podľa svojej špecializácie. Prioritou poskytnutia poradenstva je pomoc klientovi (urgentné kroky pre elimináciu najvážnejších problémov klienta) a stanoviť ďalší postup a priebeh poradenstva.

Poradcovia BDP v oblasti ekonomie (46 osôb), práva (46 osôb) a psychológie (46 osôb) musia spĺňať nasledovné minimálne kvalifikačné a odborné požiadavky:

Poradca Senior – pre oblasť ekonomického poradenstva

Minimálne predpoklady a kritéria na pozíciu:

- ukončené VŠ vzdelanie II. stupňa,
- 3 roky relevantnej praxe (napr. ekonomické poradenstvo, účtovníctvo, rozpočtovníctvo, inkasné agentúry, správa pohľadávok), veľmi dobré komunikačné, vyjednávacie a sociálne zručnosti, schopnosť tímovej práce aj samostatného rozhodovania, schopnosť sociálneho cítenia kombinovaná so schopnosťou odosobniť sa od problémov klienta.

Poradca Junior – pre oblasť ekonomického poradenstva

Minimálne predpoklady a kritéria na pozíciu:

- ukončené VŠ vzdelanie I. stupňa,
- 1 rok relevantnej praxe (napr. ekonomické poradenstvo, účtovníctvo, rozpočtovníctvo, inkasné agentúry, správa pohľadávok) komunikatívnosť, schopnosť tímovej práce aj samostatného rozhodovania, schopnosť sociálneho cítenia kombinovaná so schopnosťou odosobniť sa od problémov klienta.

Poradca Senior – pre oblasť právneho poradenstva

Minimálne predpoklady a kritéria na pozíciu:

- ukončené VŠ vzdelanie II. stupňa,
- 3 roky relevantnej praxe (napr. advokát alebo koncipient, vyšší súdny úradník, iné právne služby, správca pre konkurzy a reštrukturalizácie, práca pre inkasné agentúry), veľmi dobré komunikačné, vyjednávacie a sociálne zručnosti, schopnosť tímovej práce aj samostatného rozhodovania, schopnosť sociálneho cítenia kombinovaná so schopnosťou odosobniť sa od problémov klienta.

Poradca Junior – pre oblasť právneho poradenstva

Minimálne predpoklady a kritéria na pozíciu:

- ukončené VŠ vzdelanie I. stupňa,
- 1 rok relevantnej praxe (napr. právny asistent, mediátor, probačný úradník, asistent na súde a pod.) komunikatívnosť, schopnosť tímovej práce aj samostatného rozhodovania, schopnosť sociálneho cítenia kombinovaná so schopnosťou odosobniť sa od problémov klienta.

Poradca Senior – pre oblasť psychologického poradenstva

Minimálne predpoklady a kritéria na pozíciu:

- ukončené VŠ vzdelanie II. stupňa,
3 roky relevantnej praxe (psychologické a **základné** sociálne poradenstvo), veľmi dobré komunikačné, vyjednávacie a sociálne zručnosti, schopnosť tímovej práce aj samostatného rozhodovania, schopnosť empatického a sociálneho cítenia.

Poradca Junior – pre oblasť psychologického poradenstva

Minimálne predpoklady a kritéria na pozíciu:

- ukončené VŠ vzdelanie II. stupňa,
- 1 rok relevantnej praxe (psychologické a **základné** sociálne poradenstvo poradenstvo), komunikatívnosť, schopnosť tímovej práce aj samostatného rozhodovania, schopnosť empatického a sociálneho cítenia.

Zamestnanec poradenského back office (46 osôb)

V rámci 46 BDP budú zamestnaní aj zamestnanci poradenského back office. V každej z nich bude vytvorené 1 pracovné miesto. Zamestnanci budú poskytovať komplexnú administratívnu podporu pre bezplatné dlhové poradenstvo. Ich úlohou bude zbierať, spracovávať, ukladať do registratúry a archivovať dokumentáciu spojenú s bezplatným dlhovým poradenstvom. Analýzou požiadaviek a problémov klientov obracajúcich sa na dlhové poradne písomne (listom alebo emailom) resp. telefonicky budú identifikovať potrebu osobného stretnutia a stanovenia termínov pre dlhových poradcov. Jednou z úloh je aj spracovávanie štandardných odpovedí pre klientov.

Minimálne kvalifikačné a odborné predpoklady na pozíciu:

- ukončené SŠ vzdelanie,
- výborné komunikačné zručnosti, schopnosť tímovej práce aj samostatného rozhodovania, schopnosť rýchlo sa učiť nové veci, všeobecný rozhľad a orientácia v problematike ekonomiky, práva a psychológie, pokročilosť v práci s informačnými technológiami, systematický a štruktúrovaný prístup k práci.

▪ *Odborný personál ÚPSVR*

Expert

Náplňou práce experta bude vytvorenie príručky práce BDP v rámci jednotlivých typov poradenstva s využitím aktuálnych poznatkov zo súvisiacich vedných odborov. Zároveň sa bude podieľať na školeniach dlhových poradcov. Činnosť je zameraná na samostatnú tvorbu nových a originálnych pracovných a študijných materiálov, výber primeraných a účinných metód a postupov vzdelávania orientovaných na participáciu a aktivitu účastníkov vzdelávania. Náplňou práce experta bude aj kvalitatívne a kvantitatívne posúdenie výsledkov a dopadov vyplývajúcich z činnosti BDP.

Minimálne kvalifikačné a odborné predpoklady na pozíciu:

- ukončené VŠ vzdelanie II. stupeň v ekonomických, právnych alebo psychologických vedách,
- najmenej 3 roky relevantnej praxe v danej oblasti (ekonomická, právna alebo psychologická oblasť).

Na predmetný výkon a rozsah práce sa predpokladá prijatie minimálne 4 expertov.

Lektor

Vykonáva realizáciu vzdelávania zameraného na podporu činnosti dlhových poradcov. Témy vzdelávania budú špecifické pre jednotlivé skupiny dlhových poradcov. Lektor zabezpečuje odborné školenia vo vybranej oblasti (právo, ekonomika, psychológia, bankovníctvo, inkasné systémy, osobné bankroty, exekúcie a pod.) v rámci projektu.

Minimálne kvalifikačné a odborné predpoklady na pozíciu:

- ukončené VŠ vzdelanie II. stupeň
- najmenej 3 roky relevantnej praxe v predmetnej oblasti,

- skúsenosti s lektorovaním, koučingom výhodou.

Na predmetný výkon a rozsah práce sa predpokladá prijatie minimálne 8 lektorov.

▪ **Metodické riadenie hlavnej aktivity projektu**

Zamestnanci metodického riadenia BDP vykonávajú činnosti v rámci všetkých aktivít projektu v súlade s organizačným poriadkom. Zabezpečujú najmä metodickú a koordinačnú činnosť v rámci projektu, riešia aktuálne problémy súvisiace s realizáciou hlavných aktivít projektu, zabezpečujú spoluprácu medzi jednotlivými dlhovými poradňami a Ústredím PSVR pri realizácii hlavných aktivít projektu. Zároveň sa v rámci svojej činnosti budú zameriavať na hodnotenie kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov z výstupov poradenstva (z reportov získaných z IT systémov používaných poradcami), na hodnotenie kvality práce poradcov na základe výstupných údajov poradenských prípadov, ako aj na základe rozhovorov s poradcami o ich postupe v konkrétnych prípadoch, a na spracovávanie údajov pre výpočet merateľných ukazovateľov poradenstva. Zodpovedajú za kontrolu, spracovanie a predkladanie podporných dokladov k zúčtovaniu oprávnených výdavkov projektu. Podieľajú sa na vykonávaní finančnej kontroly. Vykonávajú ďalšie činnosti v rámci jednotlivých aktivít projektu.

Vedúci zamestnanec – Manažér metodického riadenia (1 osoba)

Minimálne predpoklady a kritéria na pozíciu vedúceho zamestnanca:

- ukončené VŠ vzdelanie II. stupňa,
- 5 rokov relevantnej odbornej praxe (napr. ekonomické a iné podobné poradenstvo, financie a účtovníctvo, právne poradenstvo, resp. psychologické poradenstvo), relevantné manažérske skúsenosti, komunikačné zručnosti, sociálne zručnosti, projektové skúsenosti, proaktivita, tímová práca kombinovaná so schopnosťou pracovať samostatne a nezávisle, dobrá orientácia v problematike všetkých troch pokrývaných oblastí (ekonomicko-finančná, právna, psychologická)
- 3 roky riadiacej praxe.

Manažér metodického riadenia (3 osoby)

Minimálne predpoklady a kritéria na pozíciu manažéra metodického riadenia:

- ukončené VŠ vzdelanie II. stupňa,
- 3 roky relevantnej praxe (napr. v oblasti ekonomického poradenstva, právneho poradenstva a psychologického poradenstva) komunikačné zručnosti, sociálne zručnosti, projektové skúsenosti, tímová práca.

Zamestnanec prevádzky IT aplikácií (1 osoba)

Vykonáva činnosti v rámci hlavnej aktivity projektu v súlade s opisom činností. Ide najmä o správu a zabezpečenie prevádzky informačných a komunikačných technológií, zavedenie nových informačných systémov do prevádzky a zabezpečenie riadnej evidencie licencií a ich optimálne využívanie. Taktiež vykonáva dohľad nad databázou (výstup z databázy, zber dát, zadávanie údajov). Zabezpečovanie správy dát v rámci kompetencií (dávkové joby, monitoring, obsadenosť diskových kapacít). Sledovanie a vyhodnocovanie dostupnosti a výkonnosti poskytovaných služieb, systémov a sieťových komponentov. Spolupracuje s metodikmi v rámci oddelenia bezplatného dlhového poradenstva. Asistencia pri príprave technických podkladov pre uzatváranie zmlúv na dodávku zariadení, prác, služieb, licencií, aplikačného programového vybavenia v oblasti IKT v rámci NP.

Minimálne predpoklady a odborné predpoklady na pozíciu:

- ukončené SŠ vzdelanie,
- 2 roky relevantnej praxe (budovanie a prevádzka IT aplikácií, web stránok, databázového softvéru, iná relevantná prax v oblasti IT sietí alebo umelej inteligencie), schopnosť tímovej práce aj samostatného rozhodovania.

Zamestnanec poradenského back office (1 osoba)

Vykonáva činnosti v rámci hlavnej aktivity projektu zamerané na administratívnu činnosť. Spracováva podklady do dochádzkového systému. Zabezpečuje vedenie administratívnej agendy

úseku a dohliada na proces uchovávanía relevantných dokumentov (archivácia). Spolupracuje s jednotlivými organizačnými zložkami Ústredia PSVR. V kompetencii má vypracovanie podkladov pre nadriadeného a manažuje jeho kalendár. Manažuje a organizuje stretnutia pracovných skupín a tímov. Po technickej stránke pripravuje rokovania, porady (koordinácia priestorov, vykonávanie reprezentačných záležitostí). Zabezpečuje pracovné cesty a ubytovanie. Zabezpečuje kontinuálnu spoluprácu a poskytovanie výmeny informácií medzi jednotlivými úsekmi v organizácii.

Minimálne predpoklady a odborné požiadavky na pozíciu:

- ukončené SŠ vzdelanie,
výborné komunikačné zručnosti, schopnosť tímovej práce aj samostatného rozhodovania, schopnosť rýchlo sa učiť nové veci, všeobecný rozhľad a orientácia v problematike ekonomiky, práva a psychológie, pokročilosť v práci s informačnými technológiami, systematický a štruktúrovaný prístup k práci.

8. Vysvetlite hlavné ciele NP (stručne)

(očakávaný prínos k plneniu strategických dokumentov, k socio-ekonomickému rozvoju oblasti pokrytej OP, k dosiahnutiu cieľov a výsledkov príslušnej prioritnej osi/špecifického cieľa)

Hlavným cieľom NP je prispieť k fungujúcemu úverovému prostrediu spájaním záujmov dlžníkov a veriteľov, zvyšovaním šancí dlžníkov na získanie pôžičky a šancí veriteľov na ich splatenie. Cieľom je postupnou zmenou myslenia a správania dlžníkov vytvoriť predpoklady na úplné splatenie ich dlhov, pripraviť ich na nové životné príležitosti a na vyplatenie spravodlivých nárokov veriteľov. Pomoc pre dlžníkov bude zabezpečená vysokou odbornosťou s ľudským rešpektom ku klientovi tak, aby bola poskytnutá nová šanca človeku bez ohľadu na jeho súčasné ťažkosti. Človek, ktorý sa ocitne v ťažkej finančnej kríze potrebuje nielen ekonomicko-finančné poradenstvo, ale takisto aj právne poradenstvo a často krát aj psychologické poradenstvo.

9. Očakávaný stav a merateľné ciele

V tejto časti popíšte očakávané výsledky projektu s konkrétnym prínosom vo vzťahu k rozvoju oblasti pokrytej operačným programom a zrealizovaniu aktivít. V tabuľke nižšie uveďte projektové ukazovatele a iné údaje. Projektové ukazovatele musia byť definované tak, aby odrážali výstupy/výsledky projektu a predstavovali kvantifikáciu toho, čo sa realizáciou aktivít za požadované výdavky dosiahne.²³

Cieľ národného projektu	Merateľný ukazovateľ	Indikatívna cieľová hodnota	Aktivita projektu	Súvisiaci programový ukazovateľ ²⁴
Vytvorenie siete BDP, najmä pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, s cieľom podporiť ich pri riadení dlhu a rozvoji	P0274 Počet osôb, ktoré využili nové, inovatívne služby alebo opatrenia na vykonávanie služieb sociálneho začlenenia	11 200	Hlavná aktivita	R0099 (výsl) Počet osôb, ktoré využili nové, inovatívne služby alebo opatrenia na vykonávanie služieb sociálneho začlenenia

²³ V odôvodnených prípadoch sa uvedená tabuľka nevyplní, pričom je nevyhnutné do tejto časti uviesť podrobné a jasné zdôvodnenie, prečo nie je možné uviesť požadované údaje.

²⁴ Národný projekt by mal obsahovať minimálne jeden relevantný projektový ukazovateľ, ktorý sa agreguje do programového ukazovateľa. Pri ostatných projektových ukazovateľoch sa uvedie N/A.

finančnej gramotnosti a vstupe na otvorený trh práce.	P0xxx - nový Počet zamestnancov poskytujúcich sociálne alebo asistenčné služby	184	Hlavná aktivita	O0312 (výst) Počet zamestnancov poskytujúcich sociálne alebo asistenčné služby
	P0509 Počet vypracovaných nových, inovatívnych, systémových opatrení	1	Hlavná aktivita	O0092 (výst) Počet vypracovaných nových, inovatívnych, systémových opatrení
Iné údaje, ktorými je možné sledovať napĺňanie cieľov národného projektu (ak relevantné)				
Cieľ národného projektu	Ukazovateľ	Indikatívna cieľová hodnota	Aktivita projektu	
Vytvorenie siete BDP najmä pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, s cieľom podporiť ich pri riadení dlhu a rozvoji finančnej gramotnosti a vstupe na otvorený trh práce.	Dxxx - nový Počet podporených subjektov, ktoré sa zúčastnili regionálnych stretnutí	po zazmluvnení projektu	Hlavná aktivita	
	Dxxx - nový Počet regionálnych stretnutí	3	Hlavná aktivita	
	D0xxx - nový Zamestnanci poskytujúci služby na účely sociálneho začlenenia, ktorí absolvovali vzdelávanie zamerané na zvýšenie zručností poskytovať individualizované služby klientom	138	Hlavná aktivita	

V prípade viacerých merateľných ukazovateľov, doplňte údaje za každý merateľný ukazovateľ.

10. Bližší popis merateľných ukazovateľov²⁵

Predmetná časť sa týka projektových ukazovateľov	
Názov merateľného ukazovateľa	P0274 - Počet osôb, ktoré využili nové, inovátnve služby alebo opatrenia na vykonávanie služieb sociálneho začlenenia
Akým spôsobom sa budú získavať dáta?	Monitorovacie správy, ITMS2014+
Názov merateľného ukazovateľa	P0xxx Počet zamestnancov poskytujúcich sociálne alebo asistenčné služby
Akým spôsobom sa budú získavať dáta?	Monitorovacie správy, ITMS2014+
Názov merateľného ukazovateľa	P0509 Počet vypracovaných nových, inovátnvnych, systémových opatrení
Akým spôsobom sa budú získavať dáta?	Monitorovacie správy, ITMS2014+

V prípade viacerých merateľných ukazovateľov, doplňte údaje za každý z nich.

11. Očakávané dopady a parametre úspešnosti národného projektu

Tabuľka A

Zoznam prínosov a prípadných iných dopadov, ktoré sa dajú očakávať pre jednotlivé cieľové skupiny		
Dopady	Cieľová skupina (ak relevantné)	Počet ²⁶
Zvýšenie profesionality výkonu služieb sociálnej inklúzie v oblasti bezplatného dlhového poradenstva v praxi	Zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti sociálneho začlenenia vo verejnom aj v neverejnom sektore	184
Zlepšenie prístupu k využívaniu služieb bezplatných dlhových poradcov	Osoby CS, ktoré využili nové, inovátnve služby alebo opatrenia na vykonávanie služieb sociálneho začlenenia	11 200

V prípade viacerých cieľových skupín, doplňte dopady na každú z nich.

Tabuľka B

Parametre úspešnosti národného projektu a spôsob vyhodnotenia parametrov ²⁷			
Parameter	Spôsob vyhodnotenia	Východisková hodnota	Očakávaná hodnota, ktorá je považovaná za úspešnú
Počet zamestnancov, poskytujúcich služby na účely sociálneho začlenenia (v BDP)	Výročné monitorovacie správy a záverečná monitorovacia správa	0	147
Počet osôb, ktoré využili nové, inovátnve služby alebo opatrenia na vykonávanie služieb	Výročné monitorovacie správy a záverečná monitorovacia správa	0	8 960

²⁵ V odôvodnených prípadoch sa uvedená tabuľka nevyplní, pričom je nevyhnutné do tejto časti uviesť podrobné a jasné zdôvodnenie, prečo nie je možné uviesť požadované údaje.

²⁶ Ak nie je možné uviesť početnosť cieľovej skupiny, uveďte do tejto časti zdôvodnenie.

²⁷ Vyhodnotenie sa v prípade potreby vykonáva aj počas realizácie národného projektu.

sociálne začlenenia			
---------------------	--	--	--

V prípade viacerých parametrov, doplňte údaje za každý z nich.

12. Aktivity

a) Uveďte detailnejší popis aktivít.

Hlavná aktivita – Podpora poskytovania bezplatného dlhového poradenstva

NP bude realizovaný prostredníctvom hlavnej aktivity "Podpora poskytovania bezplatného dlhového poradenstva" s finančnou podporou preplatených miezd zamestnancov, ktorí sa budú podieľať na priamej realizácii všetkých podaktivít projektu. Podpora a pomoc bude poskytovaná bezplatne ako forma bezplatného poradenstva na všeobecnej úrovni v rámci verejne prospešného záujmu pre všetky osoby CS.

Uvedená aktivita bude realizovaná prostredníctvom nasledujúcich podaktivít:

Podaktivita 1 – Vytvorenie BDP

V rámci projektu bude vytvorených 46 bezplatných dlhových poradní v pôsobnosti Ústredia PSVR. V nich bude vytvorených 184 pracovných pozícií. Z toho bude 138 pracovných pozícií pre dlhových poradcov a 46 pracovných pozícií pre zamestnancov poradenského back office. Pracovné postavenie týchto zamestnancov bude vychádzať zo zákona č. 522/2003 Z. z. o výkone prác vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov. Dlhoví poradcovia a zamestnanci back office budú zamestnancami Ústredia PSVR a budú začlenení pod Sekciu sociálnych vecí a rodiny. Výkon práce týchto zamestnancov bude na jednotlivých BDP. BDP sa budú vytvárať v rámci regionálnej pôsobnosti úradov PSVR nezávisle od výkonu práce jednotlivých úradov PSVR. BDP budú zároveň zriadené v samostatných objektoch

- V prvej etape v roku 2020 boli od 1.10.2020 vytvorené dve BDP na úradoch PSVR Bratislava a Prešov. Na tieto BDP boli prijatí odborníci, ktorí sa spolu s expertmi podieľajú na nastavení celkového postavenia a činností BDP a zároveň na základe ich fungovania budú vypracované metodiky pre oblasť činností BDP. V rámci prvej etapy bolo prijatých 6 dlhových poradcov a 2 zamestnanci poradenského back office.

Výberové konania zamestnancov bude realizovať Ústredie PSVR.

- V ďalších etapách sa budú zakladať ostatné BDP postupne do 01.07.2022, podľa vyhodnotenia zadĺženosti osôb CS. Na 44 BDP bude prijatých spolu 132 dlhových poradcov a 44 zamestnancov poradenského back office.

Dlhové poradenstvo sa bude do schválenia zmeny kompetenčného zákona č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov poskytovať klientom úradov PSVR, najmä dlhodobo nezamestnaným UoZ a PDvHM so zreteľom na tých klientov, ktorí sa ocitli v zložitej životnej situácii v súvislosti s ich osobnou finančnou krízou. Po schválení kompetenčného zákona bude poradenstvo BDP poskytované všetkým ľuďom, ktorí sa ocitli v stave vysokej zadĺženosti, resp. môžu do nej spadnúť.

Podpora a pomoc je poskytovaná dlhovými poradcami komplexne v rámci troch oblastí (finančnej, právnej, psychologickej).

I. Ekonomické poradenstvo

Ekonomické poradenstvo sa zameriava na potrebu optimalizovania výdavkov, príjmov a ich vzájomného pomeru, na finančné plánovanie a vytváranie finančnej rezervy. Jednotlivé okruhy ekonomického poradenstva sú zamerané na:

- analýzu problematického dlhu (napr. ak je len jeden dlh v exekúcii) a nastavenie ďalších krokov k jeho splateniu alebo optimálnemu zníženiu,

- analýzu všetkých dlhov klienta (ak je problémom celková dlhová situácia a nie jeden dlh zaťažený exekúciou) spolu s analýzou príjmovej a výdavkovej situácie a odporúčaním ciest optimalizácie rozpočtu,
- analýzu príjmov klienta a odporúčania k ich optimalizácii (využitie potenciálu na zvýšenie príjmov u klienta či v jeho rodine, identifikácia iných potenciálnych zdrojov),
- odporúčania ohľadom konsolidácie úverov, pôžičiek, poisťiek a pod.,
- komplexné nastavenie rodinného rozpočtu v dlhodobom časovom horizonte a strednodobé monitorovanie jeho dodržiavania,
- analýzu majetkovej situácie klienta (najmä pre prípad hroziaceho osobného bankrotu) a odporúčania ďalších krokov pri eventuálnom nakladaní s majetkom,
- analýzu potreby a efektívnosti osobného bankrotu ako poslednej inštalácie zbavenia sa dlhu.

II. Právne poradenstvo

Právne poradenstvo je zamerané na pochopenie právneho stavu záväzku klientov, na relevantné podania dlžníka, relevantné reakcie na stanoviská veriteľ'a. Jednotlivé okruhy právneho poradenstva sú zamerané na:

- analýzu zmluvných záväzkov, z ktorých vyplývajú najväčšie dlhy klienta a analýza aktuálneho právneho stavu týchto záväzkov (najmä aktuálneho stupňa vymáhania v ktorom sa nachádzajú),
- nastavenie najbližších neodkladných právnych krokov a pomoc pri spracovaní relevantných písomných podaní smerom k veriteľom, inkasným agentúram či exekútorom,
- odporúčania na ďalšiu odbornú pomoc napríklad prostredníctvom CPP, spotrebiteľských organizácií alebo plateného advokáta,
- vysvetlenie výhod a nevýhod rôznych právnych riešení a hroziacich právnych dôsledkov nesplácania dlhov (od penalizácie, cez stratu dôveryhodnosti, evidenciu v úverových a iných dlžníckych registroch, až po priebeh a dôsledky osobného bankrotu) a odporúčanie ďalšieho postupu klientovi.

III. Psychologické poradenstvo

Psychologické poradenstvo sa zameriava na pomoc v oblasti správania sa klientov v krízových situáciách, kedy sa správanie a osobnosť jedinca menia, hrozí sociálne vylúčenie. Vznikajú závislosti, emočné a kognitívne poruchy, stres, pocit hanby, viny, ľútosti, strata hrdosti, frustrácia, skrývanie problému, pocit úzkosti, únava, poruchy libida. Primárne sa rieši psychologický aspekt, nakoľko je dôležité aby klient pochopil svoj problém tak, aby bol ochotný pristúpiť aj k ekonomickému a právnomu riešeniu.

Jednotlivé okruhy psychologického poradenstva sú zamerané na:

- identifikáciu postoja a prístupu klienta k existujúcemu problému zadlženia (zistenie miery uvedomovania jeho situácie a jej dôsledkov, chápe jej hĺbku a je psychicky nastavený vyrovnať sa s problémom a riešiť ho),
- psychodiagnostiku klienta zameranú na aktuálny stav a analýzu potenciálnych príčin správania, ktoré viedlo k súčasnému stavu, osobnostnej štruktúre a prípadnej psychopatológii,
- krízovú intervenciu: akútnu pomoc pre klienta v kríze/traumatizovaného klienta z dôvodu prežívanej záťaže v súvislosti s dlhom vznikajúcim náhlou životnou zmenou (nečakané extrémne výdavky súvisiace s chorobou, nedávna strata podstatnej časti príjmu zo zamestnania, finančná kríza spojená s rozvodom či separáciou),
- psychologické poradenstvo a psychologickú podporu zamerané na sebaopoznanie dlžníka, porozumenie vlastnej motivácii, príčinám správania sa, hľadanie a posilňovanie vnútorných zdrojov a efektívnych stratégií riešenia jeho situácie a stavu (riešenie stresu, sebaľútosti, nedostatočnej sebadôvery, straty sebaúcty, strachu, úzkosti, skrývania problému, sociálneho vyčlenenia a pod.),
- individuálne odporúčania pre ďalší postup a liečbu (napr. pri zadlžení spôsobenom závislosťami) a objasnenie možností ďalšej odbornej pomoci špecialistami,

- základné sociálne poradenstvo je zamerané na posúdenie povahy problému klienta, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci.

Pre činnosť BDP bude rozšírený Informačný systém Riadenia sociálnych dávok (IS RSD) a bude vytvorený modul pre podporu zavedenia šandardizácie práce dlhových poradcov pri poskytovaní dlhového poradenstva pre občanov ohrozených sociálnym vylúčením a nepriaznivou sociálnou situáciou z dôvodu nedostatočnej finančnej gramotnosti.

Zámerom rozšírenia je aj využívanie informácií o identifikácii občana prostredníctvom Registra fyzických osôb (RFO) a získanie dostupných informácií z RSD PRO o fyzickej osobe a následne ich evidencia pri budúcej intervencii a riešení situácie klienta.

V rámci získavania nových informácií a skúseností sa budú zamestnanci Ústredia PSVR zúčastňovať stretnutí zameraných na tematiku dlhového poradenstva realizovaných v členských štátoch EÚ, v ktorých už existujú vysoko rozvinuté systémy dlhového poradenstva. Účasťou na takých pracovných stretnutiach, resp. konferenciách sa rozvinie aj spolupráca s inými krajinami EÚ, podporí sa výmena skúseností v tejto oblasti a taktiež sa priblížime k záväzku Európskej komisie ďalej pracovať na dostupnosti dlhového poradenstva v členských štátoch, vytvoriť súbor nástroj na pomoc tým, ktorí takéto dlhové poradenstvo budú poskytovať, ako aj propagovať myšlienku dlhového poradenstva v rámci EÚ.

Výstupom podaktivity bude vytvorenie 46 BDP a poskytnutie poradenstva 11 200 klientom.

Podaktivita 2 – tvorba pracovných postupov pre dlhových poradcov

Na zabezpečenie činnosti dlhových poradcov bola vytvorená príručka pracovných postupov činnosti BDP v rámci jednotlivých typov poradenstva. Príručka je podkladom pre vzdelávanie dlhových poradcov. Obsahom príručky sú okruhy zamerané na všeobecné znalosti z oblasti dlhového poradenstva a okruhy pre jednotlivé typy dlhového poradenstva.

Príručka obsahuje úvod do problematiky dlhového poradenstva a taktiež všeobecné poradenské zručnosti, ktoré by mal každý poradca dosiahnuť a následne kvalifikovane poskytovať klientom. V ekonomickej časti dlhového poradenstva je manuál zameraný na analýzu dlhovej, príjmovej, výdavkovej a majetkovej situácie klienta a na možnosti ekonomických odporúčaní pre zníženie dlhov a zlepšenie krízovej situácie. V právnej časti je príručka zameraná na analýzu dlhovej a zmluvnej situácie klienta, na majetkovo-právnu analýzu, na procesy riešenia a pomoci klientom v právnej oblasti a pod. V rámci psychologického poradenstva je príručka zameraná na psychologické poradenstvo, na ciele poradenský proces, na riešenie postojov klienta, na zmeny správania sa spôsobené dlhmi.

Príručka bola vypracovaná v roku 2020 expertmi, ktorí sa budú zároveň podieľať na vzdelávaní dlhových poradcov. Príručka bude počas realizácie projektu priebežne dopracovávaná expertmi na základe nových skúseností. Príručku pre oblasť činnosti BDP a jej aktualizácie schvaľuje Ústredie PSVR.

Výstupom podaktivity bude 1x vypracovaná príručka pracovných postupov BDP, ktorá bude slúžiť všetkým zamestnancom poradní pri výkone ich poradenskej činnosti.

Podaktivita 3 – Vzdelávanie zamestnancov BDP

Po vypracovaní metodiky pre činnosť dlhových poradcov budú prebiehať vzdelávania zamerané na podporu činnosti dlhových poradcov. Témy vzdelávania budú špecifické pre jednotlivé skupiny dlhových poradcov a budú vychádzať z vypracovanej metodiky. Vo všeobecnej časti budú zamerané na pochopenie zmyslu profesie dlhového poradenstva.

Následne bude prebiehať školiaca fáza zameraná na odborné vedomosti v oblasti poskytovania dlhového poradenstva v závislosti od zaradenia poradcu (súvisiaca legislatíva, odborné usmernenia a pod.). Školenia budú zabezpečené prostredníctvom odborných lektorov žiadateľa. Úvodné

školenie absolvujú aj manažéri metodického riadenia (zodpovední za koordináciu obsahu aktivít projektu).

Počet hodín na celkový rozsah vzdelávania pre jednotlivé poradenské časti je 154 hodín.

V rámci ekonomickej časti sa bude vzdelávanie zameriavať na

- Analýzu dlhovej situácie klienta, príjmovej situácie klienta, výdavkovej situácie klienta,
- Analýzu rizikového ekonomického správania klienta,
- Analýzu majetkovej situácie klienta,
- Ekonomické odporúčania pre zníženie aktuálneho dlhu a pre zmenu správania klienta,
- Ekonomickú analýzu potreby a efektívnosti osobného bankrotu.

V rámci právnej časti sa bude vzdelávanie zameriavať na

- Analýzu dlhovej situácie klienta, zmluvnej situácie klienta, na majetkovo-právnu analýzu,
- Závazkové vzťahy v občianskoprávnej a obchodnoprávnej rovine, na pracovné a súvisiace zmluvy klienta, osobitosti spotrebiteľských záväzkových vzťahov,
- Osobný bankrot – konkurz a splátkový plán, súdne konania a exekúcie, trestné činy dlžníkov a veriteľov a úžera.

V rámci psychologickej časti sa bude vzdelávanie zameriavať na

- Postoj klienta a uvedomenie si problému,
- Psychodiagnostiku klienta,
- Krízovú intervenciu,
- Psychologické poradenstvo,
- Potrebu odbornej liečby,
- Zmeny správania a postojev spôsobené dlhom,
- Typológiu dlžníkov z pohľadu veriteľa.

Účastníci získajú potvrdenie o absolvovaní s uvedením rozsahu. Účasť na aktivitách bude dokladovaná prezenčnými listinami. Výstupom podaktivity bude 138 odborných zamestnancov BDP, ktorí absolvovali vzdelávanie.

Podaktivita 3.1 Workshop k zvyšovaniu vedenia procesu práce s klientom – komunikačné zručnosti

Cieľom workshopu je potreba rozvoja kvalitného poskytovania služieb zamestnancov BDP prostredníctvom školení v oblasti ľudských zdrojov za účelom získania odborných informácií a vedomostí/zručností v oblasti v ktorej pracujú.

Absolvovanie uvedeného workshopu sa odzrkadlí pri poskytovaní služieb, informácií a prístupe k jednotlivým klientom, dlhovní poradcovia sa dennodenne stretávajú pri svojej práci s rôznymi klientmi, pri ktorých budú môcť využiť získané techniky. Každý klient je individuálny a potrebuje špecifický prístup. Pri poskytovaní individualizovaných služieb klientom je potrebné ovládať znalosti efektívnej komunikácie, vyjednávania, získania si náklonnosti, dôvery pri začínajúcej spolupráci. Nadmerne zadlžení ľudia sú našimi najdôležitejšími aktérmi, ich prvé stretnutie prebieha cez dlhových poradcov, ktorí by mali byť neustále vzdelávaní čo prispieva aj k ich profesionálnemu rastu. Pri práci s toľkými klientmi je potrebné, aby zamestnanci BDP disponovali zručnosťami a vedomosťami pri uvedenej spolupráci.

Predmetný workshop sa bude konať minimálne trikrát za trvanie projektu s účasťou všetkých dlhových poradcov, back office, zamestnancov metodického riadenia a expertov (predpoklad **3x za trvanie projektu s frekvenciou jedenkrát za pol roka**) v trvaní dvoch dní zamerané na prehĺbvanie mäkkých zručností, zvládanie stresových situácií a pod.. Účastníci získajú potvrdenie o absolvovaní s uvedením rozsahu. Účasť na aktivitách bude dokladovaná prezenčnými listinami.

Podaktivita 3.2 Workshop k zvyšovaniu vedenia procesu práce s klientom – metodické dni

Pre zamestnancov BDP sa budú organizovať metodické stretnutia (predpoklad minimálne **3x za trvanie projektu s frekvenciou jedenkrát za pol roka**) v trvaní dvoch dní. Stretnutia môžu byť

delené do troch skupín podľa zamerania – právnické, ekonomické a psychologické, resp. sa budú konať za účasti všetkých poradcov. Cieľom metodických dní bude výmena skúseností medzi poradcami, ktoré im môžu pomôcť pri ďalšom výkone práce. Predmetom diskusie by mala byť platná legislatíva, špecifické prípady, problémy s ktorými sa stretli a ich riešenia a pod.. Zároveň sa týchto stretnutí budú zúčastňovať zástupcovia spolupracujúcich organizácií za účelom výmeny skúseností a odporúčaní, resp. s témami týkajúcimi sa zmeny legislatívy, resp. s príkladmi dobrej praxe a pod. Frekvencia účasti bude závisieť od intenzity celoročnej spolupráce a počtu zapojených osôb, konkrétnych podmienok v jednotlivých regiónoch a pod..

Výstupom aktivity bude získanie nových odborných vedomostí a informácií v jednotlivých oblastiach dlhového poradenstva, posunutie sa dlhových poradcov na vyššiu úroveň v rámci odborných poznatkov, pracovná motivácia. Účastníci získajú potvrdenie o absolvovaní s uvedením rozsahu. Účasť na aktivitách bude dokladovaná prezenčnými listinami.

Podaktivita 4 - Riadiaci výbor projektu

Cieľom tejto podpornej aktivity je zriadenie riadiaceho výboru ako poradného orgánu pre zabezpečenie cieľov národného projektu. Riadiaci výbor NP bude počas realizácie národného projektu plniť nasledovné funkcie:

- prerokovávať a schvaľovať navrhované postupy a zmeny pri plnení cieľov národného projektu,
- predkladať návrhy na zlepšenie činnosti BDP v súvislosti so skúsenosťami, ktoré vyplynuli v rámci implementácie národného projektu,
- priebežne hodnotiť plnenie cieľov národného projektu a v prípade zistených nedostatkov navrhovať opatrenia na ich odstránenie,
- priebežne informovať MPSVaR SR a iné príslušné inštitúcie, o stave realizácie projektu a predkladať im žiadosti o zabezpečenie súčinnosti a spolupráce pri realizácii projektu.

Podrobné úlohy a kompetencie riadiaceho výboru budú zadané v jeho štatúte a rokovacom poriadku (upresní sa v ŽoNFP). Rokovací poriadok bude schválený riadiacim výborom. Členmi riadiaceho výboru s hlasovacím právom budú traja poverení zástupcovia žiadateľa a dvaja poverení zástupcovia MPSVaR SR. Členmi riadiaceho výboru budú zároveň 2 zástupcovia mimovládnych organizácií a 2 zástupcovia spolupracujúcich subjektov. Členovia výboru budú svoju funkciu vykonávať bez nároku na odmenu. Riadiaci výbor sa bude stretávať na pravidelných rokovaníach, ktoré sa budú realizovať v zmysle rokovacieho poriadku riadiaceho výboru predloženého predsedom výboru a schválenom na prvom zasadnutí. Riadiaceho výboru sa môžu zúčastňovať aj iní pozvaní účastníci.

▪ Riadenie projektu

Realizácia aktivity je zabezpečovaná príslušným organizačným útvarom Ústredia PSVR v súlade s kompetenciami stanovenými organizačným poriadkom Ústredia PSVR a v súlade s rozpisom kompetencií, ktorý vypracováva Odbor koordinácie národných projektov sociálneho začleňovania a skvalitňovania služieb Ústredia PSVR. Riadenie bude zabezpečené personálnymi kapacitami Ústredia PSVR, spĺňajúcimi odborné a kvalifikačné predpoklady na riadenie štrukturálnych fondov, ktoré zároveň disponujú skúsenosťami s prípravou a implementáciou národných projektov.

Sekcia sociálnych vecí a rodiny Ústredia PSVR zabezpečuje a kontroluje realizáciu aktivity projektu, ako aj realizáciu verejného obstarávania v spolupráci s Referátom verejného obstarávania zaradeným pod Kanceláriou generálneho riaditeľa a generálneho tajomníka služobného úradu Ústredia PSVR.

Sekcia ekonomiky Ústredia PSVR zabezpečuje finančné riadenie projektu a zaúčtovanie výdavkov.

Riadenie projektu (vrátane metodického riadenia projektu) a publicity a informovanosti (v rámci ostatných výdavkov) bude zabezpečovať personál žiadateľa od 10/2020 do 12/2023 v súlade s

usmerneniami RO (podrobný popis pracovných pozícií je uvedený v personálnej matici ŽoNFP a rozsah tovarov a služieb zabezpečovaných na publicitu a informovanosť je uvedený v samostatnej položke v podrobnom komentári k rozpočtu). Mzdy zamestnancov riadenia projektu vychádzajú z politiky odmeňovania zamestnávateľa – aktuálnej mzdy na rovnakej/podobnej pozícii.

Ústredie PSVR od roku 2004 zabezpečuje riadenie projektu, verejné obstarávanie na hlavné a podporné aktivity, realizáciu hlavných aktivít projektu, nákup spotrebného materiálu od vybraného dodávateľa/poskytovateľa v rámci verejného obstarávania, publicitu a informovanosť o projekte v súlade so schválenými postupmi pre informovanie a publicitu zo strany RO.

Projektový manažér (1 osoba)

Projektový manažér pôsobí v projekte ako manažér pre vytvorenie podmienok na plynulú realizáciu projektu, riadi činnosť projektového tímu, dbá na dodržiavanie časového harmonogramu projektu, zodpovedá za kontrolu a efektívne vynakladanie finančných prostriedkov napr. plánuje, organizuje, riadi, zabezpečuje a kontroluje aktivity projektu, komplexne pripravuje procesy na priebežné monitorovanie aktivít, je koordinátorom pracovnej odbornej skupiny na sledovanie implementácie výstupov, podieľa sa na vykonávaní základnej finančnej kontroly, administratívnej finančnej kontroly a finančnej kontroly na mieste, vykonáva ďalšie činnosti v rámci jednotlivých aktivít projektu, v súlade s organizačným poriadkom.

Minimálne kvalifikačné podmienky a odborné predpoklady na pozíciu projektový manažér:

- ukončené VŠ vzdelanie II. stupňa,
- ukončené VŠ vzdelanie I. stupňa,
- preukázateľná skúsenosť s výkonom činnosti pri projekte financovanom zo zdrojov EÚ výhodou.

Asistent projektového manažéra (1 osoba)

Asistent projektového manažéra sa podieľa sa na riadení a koordinácii implementácie projektu, vykonáva priebežné sledovanie pokroku projektu, zodpovedá za správne evidovanie výsledkov projektu a vypracováva monitorovacie správy, sumarizuje a predkladá doplňujúce monitorovacie údaje k ŽoP, záverečné a výročné monitorovacie správy projektu, podieľa sa na kontrole efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, spolupracuje s manažérom projektu na plánovaní, organizovaní, riadení a kontrole aktivít projektu, podieľa sa na monitorovaní projektu, pripravuje podklady pre monitorovacie správy, hodnotenie projektu, podieľa sa na vykonávaní finančnej kontroly, vykonáva ďalšie činnosti v rámci jednotlivých aktivít projektu, v súlade s organizačným poriadkom.

Minimálne predpoklady a kritéria na pozíciu asistent projektového manažéra:

- ukončené VŠ vzdelanie II. stupňa,
- ukončené VŠ vzdelanie I. stupňa,
- preukázateľná skúsenosť s výkonom činnosti pri projekte financovanom zo zdrojov EÚ výhodou.

Manažér monitoringu (1 osoba)

Vykonáva priebežné sledovanie pokroku projektu, zodpovedá za správne evidovanie výsledkov projektu a vypracováva monitorovacie správy. Sumarizuje a predkladá doplňujúce monitorovacie údaje k ŽoP, záverečné a výročné monitorovacie správy projektu. Vykonáva ďalšie činnosti v rámci jednotlivých aktivít projektu, v súlade s organizačným poriadkom.

Minimálne predpoklady a kritéria na pozíciu manažér monitoringu:

- ukončené VŠ vzdelanie II. stupňa,
- ukončené VŠ vzdelanie I. stupňa,
- preukázateľná skúsenosť s výkonom činnosti pri min. 1 projekte financovanom zo zdrojov EÚ výhodou.

Manažér riadenia výdavkov (1 osoba)

Manažér riadenia výdavkov sa podieľa na finančnom riadení a finančnom zabezpečení implementácie projektu, zabezpečuje zúčtovávanie výdavkov projektu cez informačné systémy ZOVY a ITMS 2014+, spolupracuje s príslušnými inštitúciami (MPSVaR SR, MF SR) v oblasti finančného zabezpečenia implementácie projektu (vrátane prípravy podkladov k finančným auditom), zabezpečuje pravidelné zúčtovávanie projektu v súlade so zmluvou o poskytnutí NFP, so Systémom riadenia EŠ a IF, s príručkou pre prijímateľa pre NP a ďalšími internými postupmi RO ako poskytovateľa a Ústredia PSVR ako prijímateľa, vrátane predbežnej kontroly pri overovaní výdavkov, podieľa sa na vykonávaní základnej finančnej kontroly a administratívnej kontroly pri realizácii finančných operácií v rámci projektu súvisiacich s úhradou faktúr za zrealizované podaktivity projektu. Podieľa na vypracúvaní žiadosti o zálohovú, zúčtovanie zálohovej, priebežnú a záverečnú platbu a predkladá ich, vrátane ďalších požadovaných dokladov Riadiacemu orgánu, vykonáva ďalšie činnosti v rámci jednotlivých aktivít a podaktivít projektu v súlade s organizačným poriadkom.

Minimálne predpoklady a kritéria na pozíciu manažér riadenia výdavkov:

- ukončené VŠ vzdelanie II. stupňa,
- ukončené VŠ vzdelanie I. stupňa,
- preukázateľná skúsenosť s výkonom činnosti pri projekte financovanom zo zdrojov EÚ výhodou.

Asistent projektového manažéra pre oblasť ľudských zdrojov (personálna oblasť - 2 osoby)

Personalista zabezpečuje personálnu agendu v rámci NP „Bezplatné dlhové poradenstvo“, za ktorú je zodpovedný osobný úrad, odbor personálny. Činnosti sú zamerané najmä na koordinovanie a riadenie nahlasovania voľných pracovných miest zamestnancov BDP, prípravu a realizáciu výberových konaní na voľné miesta zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v rámci projektu, vypracovávanie, zmeny a ukončovanie dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru pre zamestnancov v rámci projektu, vypracovávanie, zmeny a ukončovanie pracovných zmlúv pre zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v rámci projektu a príloh v zmysle platnej legislatívy, sledovanie, spracovávanie a kontrola dochádzky a pracovných výkazov zamestnancov v rámci projektu, komunikácia a spolupráca so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami - prihlasovanie, zmeny a odhlasovanie zamestnancov v registri poistencov, odstraňovanie chýb, spracovávanie a príprava podkladov pre výplaty platov a odmien za vykonanú prácu, súvisiace administratívne práce (písanie listov a oznámení, kopírovanie materiálov), organizačné činnosti (písomná, telefonická a e-mailová komunikácia v rámci implementácie projektu), spracovávanie podkladov k zúčtovávaniu výdavkov projektu, spolupráca pri implementácii národného projektu v oblasti personalistiky s organizačnými útvarmi Ústredia PSVR a BDP.

Minimálne predpoklady a kritéria na pozíciu personalista:

- ukončené VŠ vzdelanie II. stupňa,
- prax v oblasti personálnej práce je výhodou

▪ *Ostatné výdavky projektu*

Okrem Hlavnej aktivity budú súčasťou NP informovanosť a publicita a podporné činnosti, ktoré majú charakter nepriamych výdavkov. Výdavky na tieto činnosti budú preukazované formou zjednodušeného vykazovania výdavkov v rámci ostatných výdavkov projektu. Pri implementácii projektu bude využitá možnosť uplatnenia paušálnej sadzby na ostatné výdavky v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, čl. 68b ods. 1.

Prenájom priestorov pre BDP

Vzhľadom k tomu, že je potrebné zabezpečiť pre klientov prijateľné prostredie pre poskytovanie poradenstva, ktoré bude odčlenené od prostredia úradov práce, budú sa pre jednotlivé BDP hľadať priestory mimo úradov práce. V súvislosti s tým budú hradené výdavky na prenájom priestorov resp. v prípade potreby aj na základné vybavenie poradní (t.j. nákup kancelárskeho zariadenia).

Materiálno-technické zabezpečenie

V rámci materiálno-technického vybavenia bude pre zamestnancov poradní a pre odborný tím metodikov pre výkon práce zabezpečený notebook/PC, mobilný telefón + príslušný paušál pre každého zamestnanca.

Cestovné náklady

Z NP budú hradené cestovné náklady pre zamestnancov na vzdelávacie aktivity, metodické dni, workshopy.

Stravné

Z NP budú v zmysle Zákonníka práce hradené stravné náklady určené výhradne pre zamestnancov Ústredia PSVR.

Zvyšovanie informovanosti o poskytovaní dlhového poradenstva

Aktivita národného projektu bude realizovaná kontinuálne v rámci celej doby trvania projektu. Primárnym cieľom aktivity je zvyšovanie povedomia o možnostiach poskytovania bezplatného dlhového poradenstva klientom. Aktivita bude zabezpečená prostredníctvom spracovania a vydania informačných brožúr o dlhovom poradenstve, prostredníctvom web stránky. Zvýšenie povedomia o BDP bude zabezpečované propagačnými materiálmi, ktoré slúžia ako informačný materiál pre klientov a mediálnou prezentáciou, ktorá zabezpečí informovanosť o bezplatných dlhových poradniach pre veľké množstvo osôb:

Propagačné materiály

Propagačné materiály Branding sú vonkajšie označenie kancelárií budovy a logá dlhových poradení, informačné panely inštalované v priestoroch budovy BDP, plagátové lišty, samolepky a menovky na stôl pre poradcov či menu board a podobne. Cieľom propagačných materiálov je zlepšenie marketingovej komunikácie dlhových poradní s dôrazom na informovanie širokej verejnosti o službách a výhodách dlhových poradcov. Prispejú k vývoju počtu návštev internetovej stránky www.pomahamedlznikom.sk a jednotlivých aktivít. Očakáva sa zvýšenie záujmu o aktivity BDP ako i zvýšenie povedomia širokej verejnosti o službách dlhových poradcov.

Informačné materiály

Informačné materiály sú letáky, vizitky, brožúrky, roll-upy či plagáty a iné tlačoviny. Cieľom informačných materiálov je zvyšovanie povedomia o dlhových poradniach a zabezpečenie plnej informovanosti o službách, ktoré dlhové poradne ponúkajú širokej verejnosti. Očakávame zvýšenie informovanosti medzi cieľovými skupinami, predovšetkým medzi klientmi úradov PSVR, a to dlhodobo nezamestnanými a PDvHN so zreteľom na tých, ktorí sa ocitli v zložitej životnej situácii v súvislosti s ich osobnou finančnou krízou.

Nakoľko existuje skupina klientov, ktorí nepoužívajú a nevyhľadávajú informácie v elektronických médiách na dennej báze, plánujeme tlač letákov, ktoré sa najviac distribuujú cieľovým skupinám.

Mediálna kampaň

Cieľom mediálnej kampane je zvýšenie povedomia o BDP a zabezpečenie plnej informovanosti o príležitostiach, ktoré dlhové poradenstvo ponúka širokej verejnosti takou formou, ktorá zabezpečí informovanosť o dlhovom poradenstve pre veľké množstvo osôb.

Očakávame zvýšenie povedomia pre širšiu skupinu ľudí. V rámci mediálnej kampane sú plánované nasledujúce formy:

- a) Rozhlasová mediálna kampaň v celoslovenských aj regionálnych rádiách, súvisiaca s oboznámením širokej verejnosti o tom, že dlhové poradenstvo nie len pomáha jednotlivcom zbaviť sa dlhov, ale aj zmeniť ich celkové postoje, správanie a úroveň finančnej gramotnosti a rozpočtovej zodpovednosti;
- b) online kampaň – výroba a zverejnenie reklamného banneru na stránkach Ústredia PSVR; FB profiloch MPSVR, sponzorovaná FB reklama, online bannery na často navštevovaných a tematicky relevantných internetových portáloch, výroba a zverejnenie videospotu na komunikačných kanáloch MPSVR SR a Ústredia PSVR.

Webová stránka

Webová stránka www.pomahamedlznikom.sk bude najdôležitejším informačným a komunikačným nástrojom dlhového poradenstva. Z tohto dôvodu je veľmi dôležité, aby bola stránka neustále inovovaná a plne funkčná. Neustály vývoj informačných a komunikačných technológií a nové trendy vyžadujú údržbu ako aj aktualizáciu a tvorbu/úpravu dizajnu a nových funkcionalít a požiadaviek webového portálu bezplatného dlhového poradenstva.

Na stránke budú uvedené poskytované služby BDP, kontakty na konkrétne BDP, galéria aktivít, fórum – otázky zodpovedané poradcami, počet návštevníkov stránky, atď.

Publicita a informovanosť

Publicita a informovanosť bude zabezpečená počas celého obdobia trvania realizácie projektu a bude sa riadiť príslušnou dokumentáciou pre Operačný program Ľudské zdroje (ďalej len „OP EZ“).

Publicita projektu bude realizovaná prostredníctvom povinných a dobrovoľných komunikačných ciest, konkrétne cez informačné/propagačné materiály. Prostredníctvom nich bude prijímateľ informovať účastníkov projektu ako aj širokú verejnosť, že aktivita, ktorá sa realizuje v rámci projektu sa uskutočňuje vďaka pomoci EÚ, konkrétne z prostriedkom poskytnutým z ESF. Plagáty budú obsahovať všetky potrebné informácie týkajúce sa spolufinancovania ESF, logo ESF, logo OP EZ.

b) V tabuľke nižšie uveďte rámcový popis aktivít, ktoré budú v rámci identifikovaného národného projektu realizované a ich prepojenie so špecifickými cieľmi.

Názov aktivity	Cieľ, ktorý má byť aktivitou dosiahnutý (podľa sekcie <i>Očakávaný stav</i>)	Spôsob realizácie (žiadateľ a/alebo partner)	Predpokladaný počet mesiacov realizácie aktivity
Aktivita 1	Vytvorenie siete bezplatných dlhových poradní najmä pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, s cieľom podporiť ich pri riadení dlhu a rozvoji finančnej gramotnosti a vstupe na otvorený trh práce.	Hlavná aktivita: Podpora poskytovania bezplatného dlhového poradenstva	39

V prípade viacerých aktivít, doplňte informácie za každú z nich.

13. Rozpočet

Jasne uveďte, ako bol pripravovaný indikatívny rozpočet a ako spĺňa kritérium „hodnota za peniaze“, t.j. akým spôsobom bola odhadnutá cena za každú položku, napr. prieskum trhu, analýza minulých výdavkov spojených s podobnými aktivitami, nezávislý znalecký posudok, v prípade, ak príprave projektu predchádza vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti, ktorej výsledkom je, o. i. aj určenie výšky alokácie, je potrebné uviesť túto štúdiu ako zdroj určenia výšky finančných prostriedkov. Skupiny výdavkov doplňte v súlade s MP CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov v platnom znení. V prípade operačných programov implementujúcich infraštruktúrne projekty, ako aj projekty súvisiace s obnovou mobilných prostriedkov, sa do ukončenia verejného obstarávania uvádzajú položky rozpočtu len do úrovne aktivít.

Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na realizáciu národného projektu a ich výstižné zdôvodnenie		
Predpokladané finančné prostriedky na hlavné aktivity	Celková suma	Uveďte plánované vecné vymedzenie
Aktivita 1		
skupina výdavkov 521 - mzdové výdavky	10 630 610,00 €	<p>Celková cena práce zamestnancov BDP – vychádza z priemernej mzdy zamestnancov stanovenej Štatistickým úradom SR na obdobných pozíciách</p> <p>Celková cena práce zamestnancov v rámci riadenia NP vychádza zo mzdovej politiky Ústredia PSVR + indexu rastu cien vo výške 10,86 za ostatné 3 roky.</p> <p>Expert - suma ostatných jednotlivých položiek bola určená na základe analýzy minulých výdavkov spojených s podobnými aktivitami.</p> <p>Lektor - suma ostatných jednotlivých položiek bola určená na základe analýzy minulých výdavkov spojených s podobnými aktivitami.</p>
Ostatné výdavky projektu		
skupina výdavkov 903 - paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu (nariadenie 1303/2013, čl. 68b ods.1)	2 870 264,70 €	Paušálna sadzba na ostatné výdavky určené na základe nákladov na zamestnancov (podľa nariadenia 1303/2013, čl. 68b ods. 1)
HLAVNÉ AKTIVITY SPOLU	13 500 874,70 €	
CELKOM	13 500 874,70 €	

14. Deklarujte, že NP vyhovuje zásade doplnkovosti (t. j. nenahrádza verejné alebo ekvivalentné štrukturálne výdavky členského štátu v súlade s článkom 95 všeobecného nariadenia)

Oblasť poskytovania pomoci nadmerne zadlženým osobám v oblasti osobných (rodinných) financií alebo v oblasti práva a právnej administratívy, osobám, ktoré sú ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, resp. aj osobám, ktoré vzhľadom na novovzniknutú životnú situáciu sa môžu dostať do finančných ťažkostí (strata zamestnania, rozvod a pod.).

NP sa zameriava na vytvorenie siete BDP najmä pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, s cieľom podporiť ich pri riadení dlhu a rozvoji finančnej gramotnosti a vstupe na otvorený trh práce t. z. nenahrádza verejné alebo ekvivalentné štrukturálne výdavky členského štátu v súlade s článkom 95 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006.

15. Bude v národnom projekte využité zjednodušené vykazovanie výdavkov? Ak áno, aký typ?

Áno, v projekte sa bude uplatňovať zjednodušené vykazovanie výdavkov (skupina výdavkov 903) - Paušálnou sadzbou na ostatné výdavky projektu (nariadenie 1303/2013, čl. 68b, ods. 1).

16. Štúdia uskutočniteľnosti vrátane analýzy nákladov a prínosov

Irelevantné pre projekt.

Informácie sa vyplňajú iba pre investičné²⁸ typy projektov.

Štúdia uskutočniteľnosti vrátane analýzy nákladov a prínosov	
Existuje relevantná štúdia uskutočniteľnosti ²⁹ ? (áno/nie)	
Ak je štúdia uskutočniteľnosti dostupná na internete, uveďte jej názov a internetovú adresu, kde je štúdia zverejnená	
V prípade, že štúdia uskutočniteľnosti nie je dostupná na internete, uveďte webové sídlo a termín, v ktorom predpokladáte jej zverejnenie (mesiac/rok)	

Vypracoval: (vecne príslušný útvar MPSVR SR / externý subjekt)

²⁸ Investičný projekt – dlhodobá alokácia finančného aj nefinančného kapitálu na naplnenie investičného zámeru až do etapy, kedy projekt vstúpi do prevádzkovej etapy a prípadne začne generovať stabilné príjmy. Investičný projekt smeruje k: výstavbe stavby alebo jej technickému zhodnoteniu; nákupu pozemkov, budov, objektov alebo ich častí; nákupu strojov, prístrojov, tovarov a zariadení; obstaraniu nehmotného majetku vrátane softvéru. Zdroj: Uznesenie Vlády SR č. 300 z 21.6.2017 k návrhu Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR.

²⁹ Pozri aj Uznesenie Vlády SR č. 300 z 21.6.2017 k návrhu k návrhu Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR (dostupné na: <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=26598>)